

รายงานการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๔ / ๒๕๑๘ (สามัญ สมัยแรก)

วันพุธที่ ๒๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๑๘

ณ ตึกอัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๙.๐๐ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่ร่วมประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๕๑ คน

ประธานวุฒิสภา : วินิจฉัยเป็นการประชุมวุฒิสภา สามัญสมัยแรก ครั้งที่ ๔

มีสมาชิกมาประชุมครบองค์ประชุมแล้ว ยินยอมเปิดการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ได้รับหนังสือจาก
คณะรัฐมนตรีแจ้งเรื่องการแต่งตั้งตุลาการรัฐธรรมนูญ ซึ่งได้มีพระบรมราชโองการ
โปรดเกล้าฯ คำความในมาตรา ๒๑๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และ
ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้แจ้งเรื่องการแต่งตั้งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ยินยอม
เชิญท่านสมาชิกอื่นที่มิใช่ประเภทพระบรมราชโองการ

(สมาชิกผู้ที่อยู่ในที่ประชุมได้ยื่นคืนบัตรังพระบรมราชโองการ)

ประธานวุฒิสภา : อ่าน

พระบรมราชโองการ
ประกาศ
เรื่อง แต่งตั้งตุลาการรัฐธรรมนูญ

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ปร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการ
โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งผู้มีนามดังต่อไปนี้ เป็นตุลาการรัฐธรรมนูญ ตามความ
ในมาตรา ๒๐๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย คือ

- ๑. นายประมูล สุวรรณพร
- ๒. นายโชค จารุจิณา
- ๓. นายทองคำ จารุเทวี
- ๔. นายเทียน ไรอินันท์
- ๕. นายประสาท สุกนธมาน
- ๖. นายพุก แสงสุทัย
- ๗. นายอรุณ วิสูตรโยธินิภาค
- ๘. นายหง เหลือรังธี
- ๙. นายณนท วรชนประภา

ทั้งนี้ทั้งนั้นให้มีเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ เป็นอัน

วิภาลกิจุบัน
ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
หม่อมราชวงศ์เสาวณี ปราโมช
นายกรัฐมนตรี

(ที่ประชุมรับทราบ)

เรื่องที่ ๒ ได้รับหนังสือจากประธานสภาผู้แทนราษฎร แจ้งให้ทราบ
ว่าเนื่องจากนายจตุภูมิ วัฒนากกร ได้พ้นจากตำแหน่งประธานคณะกรรมการมาธิการสามัญ
ประจำสภา เพราะสภาผู้แทนราษฎรถูกยุบ จึงถือว่าพ้นจากกรรมการข้าราชการฝ่าย
รัฐสภาด้วย ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรจึงลงมติเลือกตั้งนายสนอง คุณจินดา เป็น
กรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ในฐานะประธานคณะกรรมการมาธิการสามัญประจำสภา
แทน จึงเรียนมาเพื่อให้ที่ประชุมรับทราบ

(ที่ประชุมรับทราบ)

ประธานวุฒิสภา : ขอไปเป็นระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงาน
การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ และ ๒/๒๕๑๘ (วิสามัญ) ซึ่งทางสำนักงานเลขาธิการ
รัฐสภาได้วางไว้ให้ท่านสมาชิกตรวจดูตั้งแต่ต้นปีที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๑๘ แล้ว จะมี
ท่านสมาชิกผู้ใดขอแก้ไขบ้างหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกขอแก้ไข)

ประธานวุฒิสภา : เมื่อไม่มีสมาชิกผู้ใดขอแก้ไข เมื่อเวลาที่ประชุมนี้
รับรองรายงานการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ และ ๒/๒๕๑๘ (วิสามัญ)

ขอไปเป็นระเบียบวาระที่ ๓ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเงินประจำ
ตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของตุลาการรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... (คณะ
รัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติให้ใช้ได้แล้ว ขอเชิญท่านรัฐมนตรี

ที่ สผ ๐๐๐๓/๑๒๑๑๖

สภาผู้แทนราษฎร

๑๗ มิถุนายน ๒๕๑๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของตุลาการ
รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๐/๒๕๑๘ (สามัญ สมัยแรก) วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๑๘ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของตุลาการรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ และให้เสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป
ฉะนั้น จึงเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๔

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับราชการเงิน

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

อุทัย วัฒนใจชน
(นายอุทัย วัฒนใจชน)
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

LIRT

บันทึก

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทน
 อย่างอื่นของตุลาการรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎร
 พิจารณาเสร็จแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น
 ของตุลาการรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ ในคราวประชุมสภา
 ผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒/๒๕๑๙ (สามัญ สมัยแรก) วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๑๙
 สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ และ
 ตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณาเมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้
 เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๐/๒๕๑๙ (สามัญ สมัยแรก) วันพฤหัสบดี
 ที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๑๙ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบ และให้เสนอข้อยุติสภาเพื่อพิจารณาต่อไป
 ตามรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัตินี้วุฒิสภาได้รับเมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๑๙

สงวน คำวงษา

(พันเอก สงวน คำวงษา)

เลขาธิการรัฐสภา

LIRT

**บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ
ร่างพระราชบัญญัติเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทน
อย่างอื่นของตุลาการรัฐธรรมนูญ**

พ.ศ. ....

หลักการ

กำหนดเงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของตุลาการรัฐธรรมนูญ

เหตุผล

เนื่องจากมาตรา ๒๒๐ ของรัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้ตุลาการรัฐธรรมนูญได้รับเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย จึงเป็นการสมควรที่รัฐจะกำหนดเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของตุลาการรัฐธรรมนูญขึ้นไว้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น

ของตุลาการรัฐธรรมนูญ

พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยเงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทน
อย่างอื่นของตุลาการรัฐธรรมนูญ

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติเงินประจำตำแหน่งและ
ประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของตุลาการรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ...."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาเบี่ยงประมุขของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ
พ.ศ. ๒๕๑๒

มาตรา ๔ ประธานตุลาการรัฐธรรมนูญให้ได้รับเงินประจำตำแหน่ง เดือนละสี่พันบาท
และตุลาการรัฐธรรมนูญให้ได้รับเงินประจำตำแหน่ง เดือนละสามพันบาท

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง) ;
 ท่านผู้เป็นประธาน รัฐบาลขอเสนอร่างพระราชบัญญัติเงินประจำตำแหน่ง และ
 ประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของตุลาการรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ....

โดยมีหลักการกำหนดเงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทน
 อย่างอื่นของตุลาการรัฐธรรมนูญ

เหตุผล ในการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ ก็คือเนื่องจากมาตรา ๒๒๐
 ของรัฐธรรมนูญ ได้บัญญัติให้ตุลาการรัฐธรรมนูญได้รับเงินประจำตำแหน่งและ
 ประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย จึงเป็นการสมควรตรา
 กฎหมายกำหนดเงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของตุลาการ
 รัฐธรรมนูญขึ้นไว้

นายसानนท์ สายสว้าง : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายसानนท์
 สายสว้าง ความจริงกฎหมายฉบับนี้ก็คงไม่มีปัญหา ก็จะต้องรับหลักการอย่างแน่นอน
 กระผมอยากจะตั้งข้อสงสัย ถัดเรียนถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง คือ
 กฎหมายนี้มีผลบังคับใช้ไปตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ว่า
 ตุลาการรัฐธรรมนูญได้ไปรบกเกล้า ๆ แ่งตั้งเมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม เพราะฉะนั้น
 เงินประจำตำแหน่งนี้ อยากจะทราบเรียนว่าเราจะจ่ายได้เมื่อไร ถ้าหากว่าจ่าย
 ตั้งแต่ไปรบกเกล้า ๆ แ่งตั้งก็ตั้งคือกฎหมายฉบับนี้ เพราะกฎหมายฉบับนี้จะใช้ใ้
 ต่อเมื่อหลังจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา ถ้าไปจ่ายวันที่ ๓๐ ตั้งแต่วัน
 แ่งตั้ง ก็เข้า คตง. ก็หักหวง ถ้าเราไม่จ่าย เรามาจ่ายเมื่อกฎหมายนี้ บังคับ
 ที่ตั้งเขามาที่ทำงานฟรี ๆ ฉะนั้นอยากจะหารือระเบียบของกระทรวงการคลังหา
 ทางออกไปอย่างไร มิฉะนั้นต้องเติมในมาตรา ๔ ลงไปว่า "ทั้งนี้ตั้งแต่วัน
 ไปรบกเกล้า ๆ แ่งตั้ง" เพราะฉะนั้นกระผมอยากจะทราบ เรียนหาว่ารัฐมนตรี
 ว่าการกระทรวงการคลังรับ

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง) : **ท่านผู้เป็น**
 ประธาน ในสมัยสภาที่แล้ว ก่อนจะมีการยุบสภาที่มีการแต่งตั้งตุลาการรัฐธรรมนูญเหมือนกัน
 ตอนนั้นยังไม่มีพระราชบัญญัติว่าด้วยเงินประจำตำแหน่งตุลาการรัฐธรรมนูญ ก็เลยไม่ได้รับเงิน
 ประจำตำแหน่งก็หมายความว่า ถ้าเมื่อก่อนมีตุลาการรัฐธรรมนูญ เงินประจำตำแหน่งก็อาจจะ
 ไม่ได้รับ เพราะว่าอาจจะได้รับนั้นต้องเป็นไปตามบัญญัติแห่งกฎหมาย ที่เมื่อกฎหมาย
 บัญญัติว่าอย่างไรก็ต้องเป็นไปตามนั้นครับ

นางแรม พรหมโมบล มุขประสพ : **ท่านประธานที่เคารพ** ถัดขึ้นขอประทานโทษ
 เผอิญเครื่องที่หักเสีย ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ความจริงมีเพียง ๕ มาตราเท่านั้น
 ไม่น่าจะมีปัญหาอะไร เพราะเหตุว่าเป็นการออกกฎหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๐
 ที่บัญญัติไว้ว่าให้ออกกฎหมายให้เงินประจำตำแหน่งกับตุลาการรัฐธรรมนูญ และผลประโยชน์
 ค่อมแทนอย่างอื่น ทั้งนี้เผอิญในกฎหมายฉบับที่เขียนมานี้ได้ใส่ลงไปในเรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่า
 ให้เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ค่อมแทนอย่างอื่น ซึ่งตรงกับ มาตรา ๒๐๐ และ
 ในหลักการก็ได้เขียนไว้เช่นนี้อย่างชัดเจนด้วย เพราะฉะนั้นถึงจึงใคร่ขอฝากข้อสังเกตว่า
 ในการที่ไม่มีคำว่า "ประโยชน์ค่อมแทนอย่างอื่น" ในกฎหมายฉบับนั้นจะเป็นการขัดต่อ
 หลักการและเป็นการขัดต่อชื่อของร่างพระราชบัญญัติหรือไม่ ประการแรก

ประการที่ ๒ ถัดขึ้นเองใคร่ทราบว่าตามร่างเดิมของรัฐบาลนั้นก็มี ๖ มาตรา คือ
 มาตรา ๕ ได้เขียนไว้ว่า "ให้ผลประโยชน์ค่อมแทนอย่างอื่น" เช่นเดียวกับเรื่องการประชุม
 คือเบี้ยประชุม ให้ท่านตุลาการรัฐธรรมนูญได้รับครั้งละ ๑๐๐ บาท เพราะฉะนั้นเมื่อตัด
 มาตรา ๕ โดยที่ว่าสภาผู้แทนราษฎรได้รับกฎหมายฉบับนี้ โดยคณะกรรมการได้ตัด
 มาตรา ๕ อันนั้นออกเสียแล้ว จึงเหลือเพียง ๕ มาตรา ตามร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับมา
 เช่นนี้ ถัดขึ้นจึงใคร่ขอเรียนถามว่าจะเป็นการผิดหลักนิติศาสตร์หรือไม่ เพราะเนื่องจากว่า
 หลักการก็คือ หรือว่าชื่อร่างพระราชบัญญัติมีคำว่า "และประโยชน์ค่อมแทนอย่างอื่น" อยู่ด้วย
 ขอประทานฝากข้อสังเกตไว้เช่นนี้ ขอพระคุณ

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง) : **ท่านผู้**
 เป็นประธาน กระผมขอเรียนสวัสดีทวนด้วยนะครับว่า ที่ท่านสมาชิกผู้เกียรติกล่าวขึ้น

เป็นความจริง คือว่าร่างเดิมมี ๒ มาตรา คณะกรรมาธิการเห็นว่าเงินประโยชน์ตอบแทน
 อย่างอื่นนั้นยังไม่ควรกำหนดไว้ ก็มี ๕ มาตรา ที่ว่าจะจัด ไม่จัดหรือจัดบ้าง เพราะว่า
 การที่จะกำหนดเงินประจำตำแหน่งหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นนั้น ก็ต้องเป็นไปตาม
 บทบัญญัติของกฎหมาย เมื่อกฎหมายยังไม่ได้เขียน ก็ยังไม่ได้ แต่ต่อไปถ้าสภาเห็นว่า
 ควรจะให้เงินตอบแทนอย่างอื่นแก่ตุลาการรัฐธรรมนูญด้วยก็เพิ่มเติมไปในวันข้างหน้า อันนี้
 เรื่องของกฎหมายที่ว่าความสมควรหรือไม่สมควร ถ้าหากว่าในวันข้างหน้าตุลาการรัฐธรรมนูญ
 มีงานจะต้องทำมาก สภาเห็นว่าควรจะให้มีเบี้ยประชุม เราก็เขียนไปได้โดยไม่ต้องไปแก้
 หรือพระราชบัญญัติ

นายมารุต มุนาคน : ท่านประธานที่เคารพ กระผม เห็นด้วยกับท่านสมาชิก
 สุภาพสตรีที่ได้เสนอความเห็นเมื่อสักครู่นี้ เพราะว่า การออกกฎหมายนั้น หลักการและ
 เหตุผลต้องคงกับเนื้อหาข้างใน ทั้งเงินพระราชบัญญัติเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์
 ตอบแทนอย่างอื่นของสมาชิกสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือกรรมาธิการ พ.ศ. ๒๕๑๘
 ซึ่งนอกจากจะได้อำนาจในเรื่องเงินเดือนแล้วยังได้กำหนดเงินช่วยเหลือค่าที่พักอาศัย และ
 อื่น ๆ รวมทั้งเบี้ยประชุมของกรรมาธิการด้วย เฉพาะในเรื่องนี้หากประสงค์จะให้
 ตุลาการรัฐธรรมนูญได้รับประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นในภายหน้า ก็ขอมที่จะแก้ไขขึ้นมา
 ในภายหลังได้ เมื่อเหตุผลในกฎหมายเขียนว่า "เห็นเป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยเงิน
 ประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของตุลาการรัฐธรรมนูญ" แล้ว แต่เนื้อหา
 คงมีแต่เงินประจำตำแหน่งประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นไม่มี ก็ขอมเป็นการชักกันอยู่อย่าง
 เพราะฉะนั้นกระผม เห็นด้วยกับว่ากฎหมายฉบับนี้เราจะต้องรับหลักการ แต่ควรคัดคำว่า
 "และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น" ออกไปในชั้นกรรมาธิการครับ

นายพจน์ ปุ่ย์ปกคม : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพจน์ ปุ่ย์ปกคม
 ขอกราบเรียนว่า เห็นด้วยกับท่านสมาชิกที่ได้อภิปรายมาแล้วว่า ในกฎหมายนี้มีหลักการว่า
 กำหนดเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น และชื่อของกฎหมายก็ระบุไว้
 เช่นนั้น แต่ในเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นเลย เพราะ
 ฉะนั้นหลักการจึงไม่เป็นไปตามหลักการ และไม่เป็นไปตามชื่อของกฎหมายหากว่าจะไม่ให้

ประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นในเวลานี้ ก็ควรที่จะคัดลอกคำที่ว่า "ประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น" ออก และเห็นควรมีพยานสมาชิกที่ได้อภิปรายมาเป็นคนแรกว่า ตามมาตรา ๔ นั้น มีใครบัญญัติไว้ว่า ให้จ่ายเงินตั้งแต่เมื่อใด ก็ควรจะให้จ่ายเงินตั้งแต่การตั้งตำแหน่ง เพราะเหตุว่าเงินนี้เป็นเงินประจำตำแหน่ง เมื่อการตั้งตำแหน่งแล้วก็ควรจะได้ตั้งแล้วจึงตั้งตำแหน่ง อีกประการหนึ่ง กระผมมีความเห็นว่ากฎหมายนี้ควรจะมีบทเฉพาะกาลให้จ่ายเงินประจำตำแหน่งให้แก่ตุลาการรัฐธรรมนูญชุดที่แล้วซึ่งพ้นตำแหน่งไปแล้ว เพราะเหตุว่า

๑. เขาได้ดำรงตำแหน่งแล้วตามรัฐธรรมนูญโดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แล้ว เมื่อมีกฎหมายให้ประโยชน์ตอบแทนเขาก็ควรจะได้รับด้วย

๒. ตุลาการรัฐธรรมนูญชุดที่แล้ว เป็นใครบ้างคนเดียว จะได้รับเลือกอีกไม่ได้ เพราะฉะนั้นเขาต้องเสียสิทธิไป โดยไม่ได้อะไรตอบแทนเลยในการดำรงตำแหน่งนั้น หากจะคิดว่าเขาไม่ได้อะไรเลย ก็ลองเปรียบเทียบว่าตุลาการรัฐธรรมนูญชุดใหม่ ในระยะที่ไม่มีการให้เขาทำก็ได้เงินประจำตำแหน่งเหมือนกัน เหตุใดจึงจะไม่ให้ตุลาการรัฐธรรมนูญชุดที่แล้ว และตัวอย่างก็ในการที่มีบัญชีย้อนหลัง เช่น เงินเพิ่มบำนาญของข้าราชการส่วนท้องถิ่น และข้าราชการส่วนกลางก็ได้บัญชีย้อนหลังไปตั้ง ๑ ปีเป็นต้น เพราะฉะนั้นควรจะมีการแก้ไขบทเฉพาะกาลลงไป เพื่อจ่ายให้แก่ตุลาการรัฐธรรมนูญชุดที่แล้วด้วย

ประชาชนวุฒิสภา : ผมรู้สึกว่ามีพยานผู้ได้อภิปรายต่อไปแล้ว คุณอนุญาตครับ
นายบุญ บวรสิทธิ์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผมเห็นด้วยกับพยานสมาชิกข้างมากที่อภิปรายมาแล้ว คือว่าข้อร่างพระราชบัญญัตินี้ให้ประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น เมื่อเรายังไม่ได้ประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นก็คัดออกเสีย หรือมีฉะนั้นเราก็จะต้องเดินไปอีกมาตราหนึ่งว่าจะให้ประโยชน์ตอบแทนเขาอย่างไร เช่นว่าค่าพาหนะเดินทาง ค่าเบี้ยเลี้ยงที่หักอะไร เราก็ควรจะต้องเขียนเอาไว้ และที่กระผมสงสัยอีกอย่างหนึ่งใครถามหาเรื่องนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ก็คือว่าทำไมร่างพระราชบัญญัตินี้มีเกี่ยวกับการจ่ายเงินจ่ายของ ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจึงไม่รักษากรดกลับไปที่นายกรัฐมนตรีรักษาการ

นายเสนาะ เอกพจน์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม เสนาะ เอกพจน์ ในเรื่องรับหลักการนั้น กระผมไม่สงสัย เพราะเหตุว่ากฎหมายบังคับไว้แล้วว่าเราต้องตราพระราชบัญญัติขึ้น เพราะว่ากระผมอยากจะได้เรียนข้อสังเกตตั้งแต่แรก กระผมก็ยังไม่รับตั้งแต่แรกก็ทรงกันท้าวชอกกฎหมายเขายังบังคับแล้วต้องมีอีกประโยชน์ตอบแทน อย่างอื่นกลับไม่มี เพราะว่ากระผมดูพระราชบัญญัติว่าด้วยเงินประจำตำแหน่งของ สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๑๔ มาตรา ๑๑ เขียนชัดเลยที่เดียว เพราะฉะนั้น กระผมจะไม่มาลงหรือทักครับ เขามอกที่เดียวว่า ให้ได้รับค่าใช้จ่าย ค่าเดินทาง ค่าพาหนะตลอดไป แล้ววุฒิสภาผู้แทนราษฎรก็มีคนที่เก่งมาก แต่ทำไมอันนี้จึงไม่มาเขียนทั้ง ๆ ซ้อมออกไว้แล้วชักตัวอย่างว่า เสนาะกร เรื่องรามเกียรติ์หรือ เรื่องอะไรแต่ว่าเอาไว้อย่างเดียว แล้วบอกว่าแก้ที่หลังก็กฎหมายมันแก้ไม่ได้ไม่มีใครทักครับ แต่ทำไมเราต้องทำอะไร อันนี้ที่ควรแก้ ก็กระผมขอตั้งข้อสังเกตแล้วก็ถอยคำนะ เสิลกล่าวถึงครับที่กระผมดู ชักตัวอย่างว่า เหตุผลท่านบอกเลยว่าสมควรที่จะตรากฎหมายกำหนดอัตราประจำตำแหน่ง เหตุผลหน้าแรก แต่ท่านไปพูดตัวทักครับ ท่านเขียนว่า โดยที่เป็นการสมควรมี ว่าอย่างนั้นเลย เพียงไม่ ก็ดีครับ มันค้างกันเสียแล้วสมควรมี ไม่ได้ เพราะว่าสมควรมีกฎหมายว่าด้วยให้ข้าราชการจ่ายเงินแรงของอย่างนี้ได้ครับ เพราะว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญเขาไม่บังคับ ท่านเห็นสมควร จะปราบข้าราชการรวมทั้งเบี้ยบำนาญอย่างกระผมก็ได้ เพราะสมควรมี แต่เรื่องกฎหมายเขามอกก็ต้องครับ ถอยคำนี้ไม่ใช่เรื่องเล็กถ้าเรามาคิดกัน ถ้าเรา คายไปแล้ว นักเขียนออกมาจะเป็นนักกฎหมายมาตั้งสถานีจะพูดจะทักทวงเราขึ้นมา วิจารณ์ กระผมจึงตั้งเป็นข้อสังเกต คราวนี้กระผมจะผ่านไปนะครับ ในมาตรา ๒ กระผมไม่ว่า มาตรา ๓ "ให้ยกเลิกฎีกาเบี่ยงประมุขของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๑๒" กระผม ก็เลยเข้าไปในหอสมุดของสถานี เพราะว่ากระผมถือคิดว่ากระผมเป็นคนไม่เก่ง ไม่อาจจะพูดอะไรควมอารมณ์ความจำต้องพูดอย่างมีหลักมีฐานก็ไปพูด ปราบกฏาพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ มาตรา ๓ บอกว่า ให้ตุลาการรัฐธรรมนูญให้ได้รับเบี้ยประมุขเรื่องหนึ่งครั้งละ ๒๐๐ บาท การประชุมเรื่องใดในวันเดียวกันมากกว่า ๑ ครั้ง ให้ได้รับเบี้ยประชุมเพียงครั้งเดียวเท่านั้น ครั้งก่อนนี้ให้เบี้ยเลี้ยงครั้งหนึ่ง ๒๐๐ บาท แต่คราวนี้ประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น

เช่น ค่าพาหนะ ค่าเดินทาง ซึ่ง ส.ส. ส.ว. และ ส. อะไรก็แล้วแต่ได้ ตุลาการ
 รัฐธรรมนูญยิ่งใหญ่มากครับกลับไม่มี และขอแก้ตัวที่ว่ายอนุมัติคณะกรรมการไปตัด งบประมาณ
 ว่า เรื่องตัดคนไม่หนักก็จ่าย ปลุกณะมีนยาก แต่ขาดตัดต้องมีเหตุและผล งบประมาณไม่ยอม
 ทำอะไรด้วยอารมณ์ ด้วยนึกว่าฉันชอบนะ ฉันจะแสดงอำนาจนะ อย่างนี้ที่งบประมาณไม่รับ
 งบประมาณเป็นกรรมาธิการการปกครอง ถ้าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้รับหลักการต้องไปตัดกัน
 มากมายเพิ่มขึ้นอีกเยอะ ต้องช่วยรัฐบาลอีกมาก สภาล่างกระผมก็คงช่วย เพราะว่า
 ไปรถเกล้าไปรถกระหนอมใหม่มาช่วย งบประมาณก็ต้องช่วยให้คุ้ม ๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน ที่มี
 ก็ตรงกันที่ว่าให้นายกรัฐมนตรีรักษาการไปตามนี้ นี่ตรงกันเลย เพราะว่าพระราชกฤษฎีกา
 เบี้ยประชุมคณะตุลาการรัฐธรรมนูญออกจัด สมัยจอมพล ถนอม กิตติขจร เป็นนายกรัฐมนตรี
 มีบอกเลย ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการให้เป็นไปตาม พระราชกฤษฎีกา
 ในเรื่องนี้ก็เรื่องจ่ายเงิน เรื่องอะไรต้องไปถวายนายกรัฐมนตรีกันเรื่อง ไม่วางงานอะไร
 มีอะไรอะไรหมอกก็กินชมนวนไปหานายกรัฐมนตรี ไม่วางอะไร ก็แม้แต่ว่าสภาเองก็ยังทำ
 เยี่ยงอย่างให้เขาเห็น อะไรนี่ก็คืองให้นายกรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีทำงานไม่ให้อยู่แล้ว
 เพราะฉะนั้นการจะเปิดโรงเรียนก็ จะสอบก็ ทำอะไรก็ ทำไปไหนที่สำนักนายก
 รัฐมนตรี ก็เพราะผู้ใหญ่ทำเยี่ยงอย่างให้เด็กเห็น เพราะฉะนั้นกระผมไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
 แต่จะรับหลักการครับ แล้วไปแก้ แล้วหาประธานคณะกรรมการการปกครองก็โทรศัพท์
 ถึงกระผมบอกว่า ถ้ามีอยู่สถานที่ให้ส่งคณะกรรมการการปกครองก็รับเด้อ ท่านป่วย
 เพราะผมหนักไป งบประมาณก็ทราบเรื่องล่วงหน้า เว้นแต่จะไปให้คณะกรรมการชุดอื่น
 อันนี้เองเรื่องนี้ก็มาตรงกันหลายอัน โดยสรุปแล้วกระผมตั้งครับ ใช้วิทยุเล็ก ๆ ใส่เข้าไป
 ในคลื่นสั้น ก็ไม่ต้องให้บูมบังคับมีผู้ฯ ผู้จัดการธนาคารทวาย ตอนนั้นพูดไปเพราะท่านไปอังกฤษ
 ไม่ได้ยินหรือครับ เพราะว่าถ้ากระผมไม่ฟังไมค์น ก็มาพูดด้วยอารมณ์ มันก็ไม่ใคร่ครับ...

ประธานวุฒิสภา : ขอประทานโทษ เอาคันเฉพาะในเนื้อหา

นายเสนาะ เอกพจน์ : ครับ ขอขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : ถ้าจะรับหลักการก็ประหยศเวลาหน่อยครับ

นายเสนาะ เอกพจน ตรีภ กระทบเห็นว่าในที่สุดนั้นก็ขอรับหลักการ แต่ว่า
ขอประธานขอสั่งเลิกฝากแก่รัฐบาล เพราะยังมีกฎหมายอีกมากจนกว่าสภาจะยอม หรือ
ครบกำหนดครวัย ขอพระคุณมาก

นายจินดา ชัยรัตน์ ขอรบกวนทุกสักนึกเดียว คือว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
ที่ยกเลิกพระราชบัญญัติเดิม ซึ่งมีทั้งเบี้ยประชุมด้วย เหตุใดฉบับนี้จึงไม่ใส่ไว้ซึ่งเป็นจำนวน
เล็กน้อยอยากทราบเหตุผล เจกนาจะไม่ให้หรืออย่างไรให้ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
การคลังคอยมา เพราะเหตุว่าถ้าหากใคร่ขอคิดเห็นของท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
แล้ว ในชั้นกรรมาธิการจะได้พิจารณาในเรื่องนี้โดยถูกต้อง เพราะฉะนั้นขอให้ท่านรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงการคลังได้โปรดคอยด้วยว่าเหตุใดหรือเจกนาจะไม่ให้ทั้งที่เขาเคยใหม่มาแล้ว
เช่นนี้

นายชวน หลีกภัย (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) : ท่านประธานที่เคารพ
กระผมขออนุญาตที่จะชี้แจงข้อข้องใจในปัญหาทางกฎหมาย บังเอิญกระผมเองได้เป็น
ผู้แปรญัตติ กระผมขอทราบเรียนว่า เกิมที่เดี๋ยวนั้นรัฐบาลได้เสนอกฎหมายฉบับนี้เข้ามา
โดยมีเงินเบี้ยประชุมด้วย อย่างไรก็ตามกฎหมายฉบับนี้ออกคานันยของบทบัญญัติ มาตรา ๒๐๐
ของรัฐธรรมนูญซึ่งกำหนดไว้ว่า ตุลาคมรัฐธรรมนูญจะได้รับเงินประจำตำแหน่ง และ
ประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นตามบทบัญญัติของกฎหมาย กฎหมายไม่ไ้บังคับว่าจะต้องได้รับ
รัฐธรรมนูญเพียงแต่บอกว่า จะได้รับ ซึ่งหมายความว่าอาจจะได้รับหรือไม่ก็ได้ แล้วแต่บทบัญญัติ
ของกฎหมาย ร่างเกิมของรัฐบาลนั้นได้ให้ค่าเบี้ยประชุมครั้งละ ๑๐๐ บาทไว้ด้วย แต่เมื่อ
เข้าที่ประชุมคณะกรรมาธิการแล้วมีสมาชิกแปรญัตติ แล้วก็เสียส่วนใหญ่ของสมาชิกสภา
ผู้แทนราษฎรนั้นเห็นว่า ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องให้เบี้ยประชุม เหตุผลที่สำคัญที่สมาชิก
กล่าวอ้างก็คือว่า ตำแหน่งตุลาการรัฐธรรมนูญนั้นโดยแท้จริงคือตำแหน่งที่มีเกียรติ คำนี้ถึง
เกียรติเป็นสาระสำคัญ ไม่ใช่ค่าตอบแทนเป็นสาระสำคัญ ถ้าจะพูดถึงค่าตอบแทนให้คู่กับ
เกียรติของตุลาการรัฐธรรมนูญนั้น กระผมคิดว่ากำหนดไว้เพียง ๘,๐๐๐ บาท ๒,๐๐๐ บาท
ไม่คุ้มหรือครับ สัก ๑๕,๐๐๐ บาทก็ไม่คุ้มค่า เพราะฉะนั้นไม่มีมาตรการอันใดที่จะมากำหนด
ให้คุ้มค่ากับผลประโยชน์หรือกับเกียรติของตุลาการรัฐธรรมนูญที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนี้

แต่สมาชิกมีความเห็นว่าในภาวะบ้านเมืองอย่างนี้ ถ้ามีทางไหนที่บุคคลในระดับอย่างเราท่าน
 ทั้งหลายผู้ใดที่ตำแหน่งทั้งหลายจะได้เสียสละเพื่ออำมาตย์เมือง แมแต่เล็ก ๆ น้อย ๆ ก็
 เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง และเห็นว่าหน้าที่ของตุลาการรัฐธรรมนูญนั้นแตกต่างกับหน้าที่ของเรา
 แตกต่างกับหน้าที่ของทนายอัยการ และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพราะหน้าที่ของตุลาการ
 รัฐธรรมนูญนั้น กฎหมายใดที่กำหนดเอาไว้เลยครั้นว่าเป็นผู้ต้องมีหน้าที่ตามบทบัญญัติ ของ
 รัฐธรรมนูญ ต้องมีความตามกฎหมาย ต้องวินิจฉัยคุณสมบัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือ
 สมาชิกวุฒิสภา เขากำหนดหน้าที่อย่างนั้นมาแล้วให้ต้องประชุมในเรื่องอย่างนั้น ๆ เพราะ
 ฉะนั้นเมื่อมีหน้าที่ต้องมาประชุมอย่างนั้น จะเรียกเบี้ยประชุมอีกนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ด้วย
 หลักการ เหมือนกับที่เราเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา ถ้าเราไม่
 เป็นกรรมการ เราไม่ประชุมในวันนั้นและเราเบิกเบี้ยประชุมอีกครั้งละ ๑๐๐ บาท เป็นเรื่อง
 ไม่ถูกต้อง แต่ถ้าเราจะเดียงว่าถ้าอย่างนั้นทำไมเป็นกรรมการแล้วใดครั้งละ ๑๐๐ บาท
 นั้นเพราะว่าหน้าที่นอกเหนือไปจากหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ ซึ่งต้องมาประชุม
 ในฐานะเป็นสมาชิก ตุลาการรัฐธรรมนูญนั้นหน้าที่กำหนดไว้แล้วว่าจะต้องทำอย่างนั้น ๆ
 แล้วไปเรียกเบี้ยประชุมอีกจากการประพฤติและปฏิบัติ อย่างนั้น เป็นเรื่องซึ่งสมาชิกเห็นว่า
 ไม่ถูกต้อง และในสาระสำคัญอย่างนี้ก็ถือว่า มีทางไหนที่เราจะช่วยเหลือให้กับบ้านเมือง
 ได้โดยไม่ทำให้เสียการงานนั้นไปอีกเป็นเรื่องที่จะช่วยกัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่วนใหญ่
 ของสภาจึงมีความเห็นว่าควรจะได้ตัดมาตรา ๕ เค็มซึ่งกำหนดเบี้ยประชุมครั้งละ ๑๐๐ บาท
 ออกไปเสีย กระผมขอกราบเรียนว่าสมาชิกส่วนใหญ่ของสภาที่มีความเห็นอย่างนั้นจึงได้ตัดไป
 นั่นคือเหตุผลที่ได้ตัดมาตรา ๕ ไป กระผมขอกราบเรียนว่าเหตุผลในทางกฎหมายที่บอกว่า
 อาจจะมีข้อสงสัยของร่างหรือข้อคัดค้านการซึ่งกฎหมายเขียนไว้ว่า ความจริงนั้นสมาชิกสภา
 ผู้แทนราษฎรได้พิจารณาเรื่องนี้เหมือนกัน และมีความเห็นว่าข้อของร่างที่บอกพระราชบัญญัติ
 เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของตุลาการรัฐธรรมนูญ เป็นข้อซึ่ง
 สอดคล้องกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๐ ออกมาโดยทรงเลียบครั้น เพื่อจะให้หรือของ
 ร่างนี้ตรงกับด้อยค่าในบทบัญญัติรัฐธรรมนูญส่วนหลักการนั้นก็เขียนตามข้อร่าง แต่มีความเห็นว่า
 ถึงแม้หลักการจะได้เขียนไว้ว่า เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยเงินประจำตำแหน่ง

และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นก็ตาม แต่ไม่มีความจำเป็นที่ว่าจะต้องมีทั้งสองประการ ถ้าเขียนชื่อร่างไว้อย่างเดียว แล้วกำหนดในสาระของกฎหมายไว้ ๒ ประการ อาจจะขัดแย้งกันได้ แต่ถ้าเขียนไว้ ๒ ประการ แยกออกไปอย่างใดอย่างหนึ่งสมาชิกเห็นว่าไม่น่าจะขัดต่อหลักการ แต่ทั้งนี้ถ้าหากวุฒิสมาชิกเห็นว่าเกรงว่าจะขัด กระผมคิดว่าก็อาจจะคัดออกเสียได้ แต่ในความเห็นของกระผมนั้น เห็นว่าเพียงแค่ว่าต้องการที่จะกำหนดชื่อของร่างกฎหมายฉบับนี้ ให้ตรงกับถ้อยคำในบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ และกำหนดแก้ไขสาระ ซึ่งเป็นรายละเอียดของกฎหมาย ตามที่กระผมได้กราบเรียนมา กระผมคิดว่าในวาระนี้ซึ่งเป็นวาระรับหลักการนั้น สภาไม่น่าจะพิจารณาให้ยาวนานไป แต่อาจยังมีข้อข้องใจเกี่ยวกับในรายละเอียด กระผมคิดว่าท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายก็คงจะได้อวยงกันซักเถลากฎหมายนี้ตามที่ท่านเห็นสมควรต่อไป ขอพระคุณ

นายสุเทพ อธิการ : ท่านประธานที่เคารพ กระผมค่อนข้างจะเห็นด้วยกับท่านรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ในประเด็นที่ว่ายังไม่จำเป็นต้องให้ประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น แต่ความสำคัญไม่ได้อยู่ที่ตรงนั้น ถ้าเราเห็นว่ายังไม่สมควรจะให้ประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น เราจะให้แต่เงินประจำตำแหน่ง เราก็ควรจะตราพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับเงินประจำตำแหน่งเท่านั้น ในหลักการที่เขียนบอกว่าการแก้ไขเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น แต่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ได้พูดถึงประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น ในเหตุผลก็กล่าวสมควรตรากฎหมายกำหนดเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น แต่พอถึงร่างพระราชบัญญัติก็ไม่ได้พูดถึงเรื่องนั้น ในชื่อร่างพระราชบัญญัติก็บอกว่ามีประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นในเรื่องอะไรต่าง ๆ ล้วนแต่พูดมาแต่คำว่า "ประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น" ด้วยเหตุนี้กระผมจึงเห็นว่าถ้าการที่จะตัดชื่อนี้ออกไปเสียนี้ จึงน่าจะเป็นการถูกต้องมากกว่า นี้เป็นอันที่ ๑ ที่กระผมเห็นนะครับ

ที่อันที่ ๒ ก็คือเกี่ยวกับเรื่องว่าเมื่อกฎหมายมิได้บัญญัติว่าให้ได้รับเงิน ตั้งแต่เมื่อใด ก็คงให้ได้รับตั้งแต่ที่กฎหมายมีผลบังคับ แต่ทั้งนี้กระผมเห็นว่าไม่น้อยอกจะไม่ใช่ข้อถูกต้องนัก เงินประจำตำแหน่งเป็นเงินที่ได้รับเมื่อได้รับตำแหน่ง การที่จะให้ได้รับเงินตั้งแต่ได้รับตำแหน่งนั้นไม่น่าจะเสียหายอะไร แม้แต่ในพระราชบัญญัติที่พูดถึงเงินประจำตำแหน่ง

และ... โยชนกตอบแทนอย่างอื่นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและของสมาชิกวุฒิสภา ก็ให้ดูว่าให้ได้รับตั้งแต่วันที่เลือกตั้งหรือวันแต่งตั้ง ท่านจะเปิดดูให้ในกฎหมายฉบับนั้น เพราะฉะนั้นถ้าหากจะเพิ่มเติมเรื่องให้ได้รับเงินตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งก็น่าจะสมควรมากกว่า

ในอันสุดท้ายที่ท่านสมาชิกผู้มึ่เกียรติโด่งขอสงสัยว่า ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ น่าจะเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง แต่ท่านรัฐมนตรีฯ ยังไม่ได้คอย กระผมขอตั้งข้อสังเกตทั้ง ๓ เรื่อง ขอขอบพระคุณครับ

นายพจน์ นุชปาคม : กระผมได้เสนอว่า ตุลาการรัฐธรรมนูญอยู่ที่เพิ่งพ้นตำแหน่งไปควรจะได้รับเงินประจำตำแหน่งด้วย โดยได้กราบเรียนเหตุผลไว้แล้ว อยากรจะขอทราบเหตุผลจากท่านรัฐมนตรีฯ ว่า เหตุใดจึงไม่มีบัญญัติที่เฉพาะเจาะจงที่จะจ่ายเงินแก่ตุลาการรัฐธรรมนูญที่แล้ว ขอได้โปรดให้ความเห็น เพื่อจะได้วินิจฉัยกันในชั้นกรรมาธิการ

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง) : ท่านผู้เป็นประธาน สำหรับตุลาการรัฐธรรมนูญที่แล้วนั้น ก็พ้นหน้าที่ไปแล้วตามรัฐธรรมนูญจะไปยอนหลังได้อย่างไรครับ ยังมองไม่เห็น สำหรับผู้รักษาการนั้น จริงครับ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเบี้ยประจําของตุลาการรัฐธรรมนูญ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้รักษาการ แต่อันนั้นเป็นพระราชกฤษฎีกาซึ่งออกมาโดยรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ การที่จะให้ผู้รักษาการนั้นแล้วแต่ความเห็นของแต่ละฝ่าย ในทางนี้รัฐบาลเห็นว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับไม่ใช่เรื่องของกระทรวงการคลังโดยเฉพาะ ไม่ใช่ว่าถ้ากระทรวงการคลังต้องจ่ายเงินแล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจะต้องรักษาการตามกฎหมาย ไม่ใช่อย่างนั้นครับ อันนั้นไม่ใช่เรื่องการคลังโดยเฉพาะ เป็นเรื่องเฉพาะว่ากำหนดเงินประจำตำแหน่งให้ ไม่ใช่เรื่องภาษีอากรหรือว่าเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการคลังโดยเฉพาะ เป็นเรื่องการจ่ายเงิน แต่ไม่ใช่ว่าเป็นเรื่องการคลังโดยเฉพาะ เพราะฉะนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจึงไม่ประสงค์จะรักษาการครับ

นายสามนต์ สายสว่าง : ท่านประธานที่เคารพ ความจริงที่แรกกระผมว่าจะหมกบังตา แต่ได้ฟังท่านรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแล้ว กระผมรู้สึกว่ที่แรกคณะรัฐมนตรีทำถูกแล้วที่ทำถูกก็คือเสนอกฎหมายนี้

เข้าไปยังสภาผู้แทนราษฎร มีทั้งเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของ
ตุลาการรัฐธรรมนูญและชั้นกรรมาธิการวุฒิสภา มาตรา ๕ เงินนอกเสีย เรียกว่า
"เงินประจำออก" เมื่อตัดแล้วรัฐบาลก็มีเงิน หาโดยยื่นวาทันนั้นไม่ถูกขัดคอ
หลักการเมื่อพูดหลักการแล้ว เวลานั้นมันไม่ใช่เรื่องประหยัดหรือเรื่องเกียรติ เป็นเรื่อง
ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง ท่านรัฐมนตรีที่เคารพ อาจารย์คำว่า "และ" และ "หรือ" หรือ
นี้ อย่างหนึ่งอย่างใด ถ้า และ ต้อง ๒ อย่าง แล้วถาวรไปถูกต้องแล้ว หลักการ
ของเราสภาผู้แทนก็มี ถูกแล้ว และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น แต่เขาคิด ท่านก็ไม่
ยื่นยื่นวาทันไม่ได้อีกต่อหลักการ แล้วท่านก็มาบอกเขาน่า เพิ่มประหยัด เพราะฉะนั้น
ทำอะไรขัดคอหลักการมันเสียหลัก หรือไม่เช่นนั้นท่านก็อย่าไปวางเสียเลย หันว่าลอล
มาจากรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๐ แล้วเมื่อลอลมาแล้วก็ไม่ปฏิบัติตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา
๒๒๐ เงินประจำตำแหน่ง "และ" และนี่คือต้องมี ๒ อย่าง ถ้า หรือ ก็มีอย่างใดอย่าง
หนึ่ง ท่านควรจะยืนยันกับกรรมาธิการว่าคิดไม่ได้อีก มันขัดกับหลักการ เหลืออย่างเดียว
มันไม่ได้อีกต้อง ๒ อย่าง เขาก็ต้องฟังเหตุผลของท่าน เพราะรัฐบาลนั้นเวลานี้มีความ
ความรู้อย่างหนึ่ง เพราะฉะนั้นสถานที่ท่านจำเป็นหลักการต้องรับ แล้วไม่ของผิด กลั้มจะ
แนะให้สถานที่หลักการ "และ" ออกก็ยังไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญใหญ่ เพราะฉะนั้นหลักการ
นี้คิดไม่ได้อีก ต้องไปเพิ่มเงินประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นเขาไปเป็น ๒ ประการ คือ "และ"
เพราะฉะนั้นท่านรัฐมนตรีแถลงเมื่ออีก เอาเกียรติบ้างเอาประหยัดบ้าง อย่างอื่นประหยัด
มากกว่านี้เยอะ มันเรื่องถูกต้องหลักการหรือไม่ถูกต้องหลักการ เพราะฉะนั้นกระผม
ขอกราบเรียนว่าที่ท่านท่านนั้นถูก แต่ท่านมาคอยปล้ำมาขอมหาเขาจะไม่ถูก เพราะฉะนั้น
สภาผู้แทนฯที่จะแก้ให้ถูกชั้นกรรมาธิการครับ

นายชวน หลีกภัย (รัฐมนตรีว่าการประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) : ท่าน
ประธานที่เคารพ กระผมขอแจ้งอีกครั้งหนึ่งนะครับ กรรมาธิการไม่ได้คิดสมาชิกสภาผู้แทน
เป็นผู้ตัดสิน และก็เป็นการเห็น กระผมไม่ทราบว่าการเห็นของวุฒิสภาจะเป็นอย่างไร
แต่กระผมคิดว่าความเห็นนั้นจะมายืนยันว่าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดถูก ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งผิดนั้น
กระผมไม่กล้าบังอาจที่จะพูดอย่างนั้น สภาผู้แทนเห็นว่าการวินิจฉัยคำว่า "และ" แต่สภาผู้แทน

LIRT

๘๗ เสียง คอ ๑๒ เสียง มีความเห็นว่าไม่ขัด เพราะเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนั้น
 เขียนหลักการและอธิบาย कामบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ซึ่งไม่มีความจำเป็นว่าจะต้องมีทั้ง
 ๒ อย่าง สภาผู้แทนมีความเห็นอย่างนั้น ซึ่งอาจจะผิดหรืออาจจะถูก กระผมก็ไม่บังอาจ
 ที่จะมาวินิจฉัยในที่นี้ก็ได้ ซึ่งถ้าสมาชิกไม่เห็นด้วยก็เป็นหน้าที่ของท่านที่จะต้องแปรญัตติก่อนต่อไป
 แต่ขอทราบเรียนว่าทำไมรัฐบาลไปยอมรับความจริงรัฐบาลไม่ยอมรับ สภาผู้แทนยอมรับ
 และกระผมก็เป็นสมาชิกสภาผู้แทนคนหนึ่ง กระผมก็เห็นด้วยกับสมาชิกสภาผู้แทน และกระผม
 ก็เป็นผู้ถือปรัยร่วมด้วย คือไม่โทษของข้ามสิ่งทีเล็ก ๆ น้อย ๆ แต่ในความเห็นในทาง
 กฎหมายนั้น กระผมคิดว่ากระผมก็มีข้อสระที่จะคิดว่า กระผมตีความหลักการกฎหมายตาม
 แนวความคิดของกระผมก็ได้ ซึ่งกระผมไม่ยืนยันว่าความคิดของกระผมเป็นเรื่องถูก และ
 จะคงคำพิพากษ่อื่นที่ไม่เห็นด้วยไม่ตรงกับความคิดของกระผมแล้วจะต้องผิด กระผม
 ไม่บังอาจจะพูดอย่างนั้น แต่ว่ากระผมอยากจะให้ท่านสมาชิกได้ดูมาตรา ๒๒๐ ของบทบัญญัติ
 ของรัฐธรรมนูญว่า กฎหมายเขียนไว้ "จะ" เพราะฉะนั้นที่ท่านยืนยันว่ากรไปขัดคือ
 รัฐธรรมนูญนั้น กระผมเห็นว่าไม่ขัดกฎหมายรัฐธรรมนูญ ไม่ได้เขียนว่าต้องได้รับ จะก็ได้รับ
 หรือไม่ได้ก็ได้ อย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ แต่ที่สงสัยเมื่อเห็นว่า ทำไมสภาผู้แทนไม่ตัด รัฐบาล
 ไม่ตัดในข้อร่างออกไปเสียให้เหลือเพียงอย่างเดียวว่า เงินประจำตำแหน่ง ขอรบามเรียน
 ว่า เมื่อมันเข้ามาสู่ที่ประชุมสภาแล้ว สภาจะไปตัดข้อร่างออกเสียอันหนึ่ง หลักการออก
 เสียอันหนึ่ง ตัดไม่ได้ครับ เป็นหน้าที่ของวุฒิสภาจะต้องกลั่นกรองต่อไป กระผมคิดว่าเหตุผล
 น่าจะเป็นการเพียงพอที่จะเข้าใจในชั้นรับหลักการ กระผมไม่พูดในสาระรายละเอียด
 ในชั้นที่จะท้องพิจารณารายละเอียด ในชั้นรับหลักการนั้นน่าจะเข้าใจกันไปแล้ว ว่าทำไม
 ถึงออกมาอย่างนี้ ไม่ใช่ความผิดของกรรมาธิการ ถ้าจะคิดว่าเป็นความผิดที่ตัดเงิน
 ค่าเบี้ยประชุมออก ก็ขอให้คำพิพากษาเป็นความผิดของผู้แทนราษฎร เพราะสภาผู้แทนราษฎร
 ๘๗ เสียง คอ ๑๒ เสียง เห็นว่าควรจะต้องออกเสีย และถือว่าไม่ขัดคือหลักการของข้อร่าง
 และไม่ขัดคือบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ กระผมขอทราบเรียน

ประธานวุฒิสภา : ผมคิดว่าเราก็พูดกันมา เห็นระพอแล้วครับ ก็อยู่ในเรื่องที่
 จะรับหลักการด้วยกันทั้งนั้น แล้วที่พูดกันนี้ถ้าอยู่ในข้อเดียวกันทั้งหมด คงจะเป็นปัญหา

ที่จะไปว่ากันในชั้นกรรมาธิการได้ ถ้าไม่ชักของอะไร ผมจะขอประทานขอคะแนนเสียง
ขอมติเกี่ยวนี มีท่านผู้ใดชักของหรือไม่ครับ คุณสนาะชักของดีกว่าไป

นายเสนาะ เอกพจน์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม เสนาะ เอกพจน์
กระผมเองไม่อยากจะชักความคิดเห็น และก็เคารพท่านประธานเป็นอย่างยิ่ง แค่มั้งเชิญ
ทพณา รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรม ซึ่งกระผมก็เคารพรักเป็นส่วนตัวอยู่แล้ว
ท่านใดบอกความมาตรา ๒๒๐ ของรัฐธรรมนูญว่า ตุลาการรัฐธรรมนูญจะได้รับเงินประจำ
ตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นตามบทบัญญัติของกฎหมาย ท่านบอกกว่าไม่มีคำว่า
"ต้อง" กระผมขอประทานเสนอได้โปรดอ่านมาตราบนเลขครับ มาตรา ๒๒๔ "ตุลาการ
รัฐธรรมนูญจะเป็นสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือ
เงินเดือนประจำ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นมิได้" ก็หมายความว่า
มี "จะ" เหมือนกันนั่นครับ ก็แสดงว่าได้ชักครับ คือว่ารัฐธรรมนูญฉบับคอกเตอร์นี้ ท่าน
คงไม่กล้าจะไปเขียนว่าต้อง ๆ มันจะเพิ่มไปด้วยคำไม้มกทนต์เลขครับ เพราะฉะนั้นกระผม
ขอประทานกราบเรียน ก็ไม่บังอาจเหมือนกันที่จะบอกว่า ทพณา รัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงยุติธรรมผิด และไม่บังอาจจะคิดเอาเองว่าของกระผมที่ถูก แต่ที่กราบเรียน
ในแง่นี้ ที่ให้ช้ออีกทีใดละครับท่านประธานที่เคารพ เมื่อญ ทพณา ที่กระผมเคารพนั่นแหละ
ท่านได้บอกกว่าเราไม่ชักก็ชักกันด้วยเงิน เพราะฉะนั้นจึงได้ให้ประธานตุลาการรัฐธรรมนูญ
๔,๐๐๐ บาท และนอกนั้นคนละ ๓,๐๐๐ บาท ท่านใดโปรดคุยกับชักครับ กระผมจกหันเลข
ครับตุลาการรัฐธรรมนูญเลือกมา อาจารย์ประมุข สุวรรณศรี นั้รมมาจารย์ครับ.....

ประธานวุฒิสภา : เอาละเดี๋ยวขอให้อยู่ในเรื่องครับ อย่าให้เปะปะออกไป
นอกขอบเขตที่สมควร

นายเสนาะ เอกพจน์ : คือเดี๋ยวจะเข้าประเด็นท่านประธานที่เคารพ ว่านี้แหละ
เงินสำคัญครับ.....

ประธานวุฒิสภา : เอาละครับ ผมขอมติที่ประชุมที่ว่าเราจะปิดอภิปราย
กันให้หรือยัง ท่านผู้ใดเห็นว่าควรปิดอภิปรายได้แล้ว ขอให้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนใหญ่)

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะเป็นอภิปรายต่อไป ขอให้ไปยกมือขึ้น
(ไม่มีสมาชิยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติให้ปิดอภิปราย ณขอประธาน
ถามมติเดี๋ยวนี้ ท่านผู้ใดเห็นควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ขอให้ไปยก
มือขึ้น

(ไม่มีสมาชิยกมือ ๕๐ คน)

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ควรรับหลักการ ขอให้ไปยกมือขึ้น
(ไม่มีสมาชิยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของตุลาการรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ....
ขอเสนอว่าควรส่งคณะกรรมการพิจารณาการปกครองพิจารณา แปรญัติติดตามข้อบังคับ จะมี
ท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกริมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี ถือว่าที่ประชุมมีมติให้ส่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
ให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณาและแปรญัติติดตามข้อบังคับ

ระเบียบวาระต่อไป คือระเบียบวาระที่ ๔ ร่างพระราชบัญญัติวิธีการพิจารณาของ
คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎร
ได้ลงมติให้ไว้แล้ว จึงอ่านรัฐธรรมนูญรับ

นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง) : ท่านผู้เป็น
ประธาน รัฐสภาขอเสนอร่างพระราชบัญญัติวิธีการพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ
พ.ศ. ....

โดยหลักการ ในที่กฎหมายว่าด้วยวิธีการพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ
เหตุผลของการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้คือ เนื่องจากรัฐธรรมนูญฉบับใหม่มี
คณะตุลาการรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาปัญหาเกี่ยวกับการสิ้นสุดแห่งสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภา
และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การสิ้นสุดของความเป็นรัฐมนตรี หลักการร่างพระราชบัญญัติ

๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติวิธีการพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้นพร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๕ (สามัญ สมัยแรก)

วันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติวิธีการพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ และให้เสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป

ฉะนั้น จึงเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๔

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

อุทัย พิมพ์ใจชน

(นายอุทัย พิมพ์ใจชน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

บันทึก

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิธีการพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ
พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเสร็จแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิธีการพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ
พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒/๒๕๑๕
(สามัญ สมัยแรก) วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๑๕ สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติ
รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา
เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๐/๒๕๑๕ (สามัญ สมัยแรก)
วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๑๕ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบและให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณา
ต่อไปตามรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้วุฒิสภาได้รับเมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๑๕

ร้อยตรี ปดิชาน เลิศฤทธิ
(ปดิชาน เลิศฤทธิ)
รองเลขาธิการรัฐสภา

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการรัฐสภา

**บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ
ร่างพระราชบัญญัติวิธีการพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ
พ.ศ. ....**

หลักการ

ในนี้กฎหมายว่าด้วยวิธีการพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ

เหตุผล

เนื่องจากรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้ให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาวินิจฉัย
เกี่ยวกับการณ์ต้นตอแห่งสมาชิกภาพของสมาชิกสภาและสมาชิกสภานิติบัญญัติ การสิ้นสุด
ของความเป็นรัฐฉกรรจ์ หลักการร่างพระราชบัญญัติที่เสนอในฉบับที่ถูกรื้อถอนฉบับยังไว้ ชำนาญ
หน้าที่ระหว่างศาลต่าง ๆ ร่างพระราชบัญญัติที่ขึ้นชื่อความรักหรือแครงต่อรัฐธรรมนูญและบทบัญญัติ
แห่งกฎหมายที่ศาล เห็นว่ามีชื่อความรักหรือแครงต่อรัฐธรรมนูญ วิธีการพิจารณาปัญหาทั้งกล่าวนี้
รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้ให้ไปเป็นไปตามกฎหมาย จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายว่าด้วยวิธีการพิจารณาของ
คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ

อ้าง

พระราชบัญญัติ

วิธีการพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ

พ.ศ. ....

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยวิธีการพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติวิธีการพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ...."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ให้ประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎรและนายกรัฐมนตรีรักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

LIRT

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๕ ประธานตุลาการรัฐธรรมนูญเป็นประธานของที่ประชุมคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๖ ให้เลขาธิการรัฐสภาเป็นเลขาธิการคณะตุลาการรัฐธรรมนูญที่ดำเนินการอื่นเป็นธุรการของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ

เมื่อเลขาธิการรัฐสภาไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองเลขาธิการรัฐสภาทำหน้าที่แทน

มาตรา ๗ การประชุมของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ต้องมีตุลาการรัฐธรรมนูญมาประชุมไม่น้อยกว่าห้าคนจึงจะเป็นองค์ประชุม แต่การประชุมเพื่อลงมติวินิจฉัยข้อพิพาทที่เสนอให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ต้องมีตุลาการรัฐธรรมนูญมาประชุมไม่น้อยกว่าเจ็ดคนจะเป็นองค์ประชุม

การลงมติวินิจฉัยข้อพิพาทใด ๆ ให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ แต่การลงมติวินิจฉัยข้อพิพาทที่เสนอให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ต้องมีเสียงข้างมากไม่น้อยกว่าห้าเสียงและในการลงมติวินิจฉัยวาทษนิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือความเป็นรัฐมนตรี ของบุคคลใดสิ้นสุดลง ต้องมีเสียงเห็นชอบด้วยเป็นเอกฉันท์

ตุลาการรัฐธรรมนูญคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๘ เมื่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญได้รับคำร้องหรือความเห็นให้วินิจฉัยข้อพิพาทใด ๆ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญนัดประชุมครั้งแรกภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องหรือความเห็นนั้น

LIRT

มาตรา ๘ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ตุลาการรัฐธรรมนูญนี้อำนาจเข้าตรวจรายงานการประชุมหรือเอกสารใด ๆ ของรัฐสภาได้

มาตรา ๑๐ ในการปฏิบัติกิจการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ตุลาการรัฐธรรมนูญเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๑ คำวินิจฉัยของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญให้ทำเป็นหนังสือ และให้แสดงเหตุผลประกอบคำวินิจฉัยนั้นด้วย

หมวด ๒

การพิจารณาการสิ้นสุดแห่งสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภา และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และความเป็นรัฐมนตรี

มาตรา ๑๒ คำร้องของสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งร้องตาม มาตรา ๑๐๕ แห่งรัฐธรรมนูญ หรือตามมาตรา ๑๐๕ แห่งรัฐธรรมนูญ ซึ่งอนุโลมใช้บังคับ ตามมาตรา ๑๑๕ วรรคสาม แห่งรัฐธรรมนูญนั้น ก่อนที่คณะตุลาการรัฐธรรมนูญจะคำวินิจฉัย ผู้ร้องจะขอแก้ไขเพิ่มเติมหรือแสดงเหตุผลประกอบเพิ่มเติมก็ได้

มาตรา ๑๓ ในการพิจารณาคำร้องตามมาตรา ๑๒ ถ้าคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ เห็นว่าคำร้องนั้นมีข้อความที่อ่านไม่เข้าใจหรือมีถ้อยคำไม่สูกภาพ คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือไปยังผู้ร้องโดยผ่านประธานแห่งสภาที่ผู้ยื่น เป็นสมาชิกให้ทำคำร้องใหม่ หรือแก้ไขเพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่กำหนดก็ได้ และในการนี้จะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ตามที่เห็นสมควรก็ได้

ถ้าผู้ร้องไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่ง หรือ คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ เห็นว่าสภาพแห่งคำร้องไม่ชัดเจนหรือไม่ใช่ของจริง หรือคำร้องนั้น เป็นหลักแห่งคำร้องหรือข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำร้องนั้น แม้จะฟังว่าเป็นความจริงก็ไม่เป็นเหตุให้ สภาชิกภาพหรือความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ คณะ ตุลาการรัฐธรรมนูญนี้อำนาจทำคำวินิจฉัยให้ยกคำร้องนั้นเสียได้ โดยไม่ต้องดำเนินการ พิจารณาต่อไป

LIRT

ถ้าคณะกรรมการรัฐธรรมนุญเห็นว่าคำร้องนั้นสมควรที่จะได้รับการพิจารณาต่อไป ก็ให้ส่งสำเนาคำร้องนั้นไปยังผู้ถูกร้อง และกำหนดให้ยื่นคำชี้แจงภายในสิบห้าวัน นับแต่วันได้รับสำเนาคำร้อง กำหนดระยะเวลาดังกล่าว เมื่อผู้ถูกร้องร้องขอ คณะตุลาการรัฐธรรมนุญอาจอนุญาตให้ขยายได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๔ การส่งสำเนาคำร้องและหนังสือกำหนดเวลาให้ยื่นคำชี้แจง และเงื่อนไขใด ๆ ตามมาตรา ๑๓ ให้ส่งแก่ผู้ถูกร้อง ณ ที่อยู่อาศัยหรือสถานที่ติดต่อแห่งใดแห่งหนึ่งตามที่อยู่ผู้ถูกร้องได้แจ้งไว้ต่อสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาหรือสำนักงานนายกรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี หากไม่พบตัวผู้ถูกร้องและไม่มีบุคคลอื่นที่มีอายุเกินยี่สิบปี ซึ่งอยู่หรือทำงานอยู่ ณ ที่นั้นยอมรับแทนก็ได้ถือว่าผู้ถูกร้องได้รับไว้แล้ว

ในกรณีที่ไม่มีผู้รับแทนหรือผู้ถูกต้องไม่ยอมรับสำเนาคำร้องและหนังสือกำหนดเวลาให้ยื่นคำชี้แจง คณะตุลาการรัฐธรรมนุญมีอำนาจสั่งให้ไปประกาศ ณ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา เพื่อให้ผู้ถูกร้องมารับสำเนาคำร้องและหนังสือกำหนดเวลาให้ยื่นคำชี้แจงที่สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาภายในสิบห้าวันนับแต่วันมีคำสั่ง และให้ส่งสำเนาประกาศทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังผู้ถูกร้อง ณ สถานที่ตามวรรคหนึ่งในวันมีประกาศนั้นด้วย

มาตรา ๑๕ เมื่อผู้ถูกร้องได้รับสำเนาคำร้องแล้วและได้ยื่นคำชี้แจงหรือผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นคำชี้แจงภายในเวลาที่กำหนด หรือไม่มารับสำเนาคำร้องและหนังสือกำหนดเวลา ยื่นคำชี้แจงตามประกาศตามมาตรา ๑๔ ให้คณะตุลาการรัฐธรรมนุญกำหนดวันพิจารณาครั้งแรก

วันที่พิจารณาทุกครั้ง ให้มีประกาศไว้ ณ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา สำหรับประกาศกำหนดวันที่พิจารณาครั้งแรกให้ส่งสำเนาไปยังผู้ถูกร้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันที่พิจารณา

การพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนุญให้กระทำโดยเปิดเผย เว้นแต่คณะตุลาการรัฐธรรมนุญจะสั่งเป็นอย่างอื่นหรือผู้ถูกร้องขอให้กระทำเป็นการลับ

มาตรา ๑๖ ผู้ถูกร้อง ไม่ว่าจะโดยยื่นคำชี้แจงไว้หรือไม่ มีสิทธิเข้าฟังการพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนุญ ตามพยานและข้างตนเองหรือพยานหลักฐานอื่นเป็นพยาน

มาตรา ๑๗ คณะตุลาการรัฐธรรมนุญมีอำนาจออกคำสั่ง เรียกผู้ร้อง หรือบุคคลอื่นใดนอกจากผู้ถูกร้องมาให้ถ้อยคำเป็นพยาน หรือเรียกบุคคลใดให้ส่งเอกสารหรือสิ่งใด ๆ

ซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณา

มาตรา ๑๘ คำสั่ง ประกาศหรือหนังสืออื่นใดของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ ให้ประธานตุลาการรัฐธรรมนูญ ตุลาการรัฐธรรมนูญปฏิบัติหน้าที่แทนประธานตุลาการรัฐธรรมนูญหรือตุลาการรัฐธรรมนูญได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงลายมือชื่อ

มาตรา ๑๙ การส่งคำสั่ง ประกาศหรือหนังสืออื่นใดของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ นอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๘ แก่บุคคลใดก็ตาม ให้ตามมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๐ คณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีอำนาจสั่งการสืบพยานหลักฐานใด ๆ ที่เห็นว่าไม่เกี่ยวกับประเด็นหรือไม่มีควาจำเป็น หรือจะให้การพิจารณาพิพากษาโดยไม่จำเป็น

มาตรา ๒๑ ในการพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีอำนาจรักษาความสงบเรียบร้อย และกระทำการใด ๆ เพื่อให้การพิจารณา ดำเนินไปโดยรวดเร็วรวมทั้งวางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๒ เมื่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย และแจ้งให้ประธานแห่งสภาที่ส่งคำร้องทราบแล้ว ให้ประธานแห่งสภานั้นแจ้งคำวินิจฉัยไปยังผู้ร้องและผู้ถูกร้อง

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ปรากฏต่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญว่าสมรรถภาพของสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้อง สิ้นสุดลงก่อนที่ คณะตุลาการรัฐธรรมนูญจะได้อำนาจสั่งว่า สมรรถภาพหรือความเป็นรัฐมนตรีของผู้นั้น สิ้นสุดลงหรือไม่ ให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีอำนาจสั่งจำหน่ายเรื่องที่มีการดาเนินไป แล้วแจ้งให้ประธานแห่งสภาที่ส่งคำร้องทราบ

หมวด ๓

การพิจารณาหลักการร่างพระราชบัญญัติที่เสนอและ

ร่างพระราชบัญญัติที่คงยับยั้งไว้

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎร ส่งร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎร เห็นว่าหลักการอย่างเดียวกัน หรือคล้ายกันกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติ

ที่ตองยับยั้งไว้ไปให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามมาตรา ๑๕๑ แห่งรัฐธรรมนูญ ให้
ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งหลักการของร่างพระราชบัญญัติทั้งสองไปยังคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ
พร้อมด้วยเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติทั้งสองนั้นด้วย

ในระหว่างที่คณะตุลาการรัฐธรรมนูญยังมิได้วินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่ประธาน
สภาผู้แทนราษฎรส่งมาตามวรรคหนึ่งมีหลักการอย่างเดียวกัน หรือคล้ายกันกับหลักการของ
ร่างพระราชบัญญัติที่ตองยับยั้งไว้หรือไม่ ถ้าคณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เสนอ
ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวได้ถอนร่างพระราชบัญญัตินั้นไป ให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญสั่ง
จำหน่ายเรื่องทันทีจ้ะระหวางอุบั้นไค แล้วแจ้งให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรทราบ

มาตรา ๒๕ เมื่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญทำคำวินิจฉัยแล้ว ให้ส่งคำวินิจฉัยนั้น
ไปยังประธานสภาผู้แทนราษฎร

หมวด ๔

การพิจารณาปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลยุติธรรมกับศาลอื่น
หรือระหว่างศาลอื่นด้วยกัน

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ศาลใดศาลหนึ่งเห็นสมควร ให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ
วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลยุติธรรมกับศาลอื่น หรือระหว่างศาลอื่นด้วยกัน
ตามมาตรา ๒๑๓ แห่งรัฐธรรมนูญ ให้ศาลนั้นส่งความเห็นไปยังปลัดกระทรวงเจ้าสังกัด
เพื่อส่งต่อไปยังคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ

ก่อนที่คณะตุลาการรัฐธรรมนูญคำวินิจฉัย ศาลจะขอแก้ไขเพิ่มเติมความเห็นหรือ
เหตุผลประกอบก็ได้ ไม่ว่าจะมีคำขอจากคณะตุลาการรัฐธรรมนูญหรือไม่

มาตรา ๒๗ เมื่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญคำวินิจฉัยแล้ว ให้ส่งคำวินิจฉัยนั้น
ไปยังปลัดกระทรวงเจ้าสังกัดของศาลที่ส่งความเห็นมาให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัย เพื่อ
ส่งต่อไปยังศาลนั้น

LIRT

หมวด ๕

การพิจารณาพระราชบัญญัติที่สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
หรือนายกรัฐมนตรี เห็นว่ามีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่สมาชิกวุฒิสภา และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งสองสภา
รวมกัน หรือสมาชิกของแต่ละสภาหรือนายกรัฐมนตรี เสนอความเห็นเพื่อให้คณะตุลาการ
รัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว มีข้อความ
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๒๒๕ แห่งรัฐธรรมนูญ ให้ส่งร่างพระราชบัญญัติ
ดังกล่าวนั้นไปพร้อมกับความเห็นและให้นำมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๕ เมื่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญทำคำวินิจฉัยแล้ว ให้ส่งคำวินิจฉัยนั้น
ไปยังประธานแห่งสภาที่ส่งความเห็นให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยหรือนายกรัฐมนตรี แล้ว
แต่กรณี

หมวด ๖

การพิจารณาบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลเห็นว่า
มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่ศาลเห็นว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีข้อความขัดหรือแย้งต่อ
รัฐธรรมนูญ และขอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวตามมาตรา ๒๒๕ แห่งรัฐธรรมนูญ
ให้ศาลส่งความเห็นเช่นนั้นพร้อมด้วยเอกสารประกอบ ถัดไปไปยังปลัดกระทรวงเจ้าสังกัด
เพื่อส่งต่อไปยังคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ และให้นำมาตรา ๒๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๑ ถ้าคณะตุลาการรัฐธรรมนูญประสงค์จะให้สำนวนความเห็น ที่เกี่ยวข้องกับ
ทั้งหมดหรือบางส่วนมาประกอบการพิจารณาวินิจฉัยก็ให้คำสั่งเรียกไปยังปลัดกระทรวงเจ้าสังกัด

มาตรา ๓๒ เมื่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญทำคำวินิจฉัยแล้ว ให้ส่งคำวินิจฉัยนั้น
ไปยังปลัดกระทรวงเจ้าสังกัดที่ส่งความเห็นมาให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย เพื่อ
ส่งต่อไปยังศาลนั้น

.....
.....

ที่เสนอใหม่กับที่อุทธรณ์สภายังมีไว้ อำนาจหน้าที่ระหว่างศาลต่าง ๆ ร่างพระราชบัญญัติที่มี
ข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลเห็นว่าข้อความขัดหรือแย้ง
ต่อรัฐธรรมนูญวิธีการพิจารณาปัญหาดังกล่าวนี้รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ให้เป็นไปตามกฎหมาย จึง
จำเป็นต้องมีกฎหมายว่าด้วยวิธีการพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ

นายसानนท์ สายสวาจ : ท่านประธานที่เคารพ กฎหมายนี้เป็นกฎหมายจำเป็น
ต้องมี มิฉะนั้นแล้วตุลาการรัฐธรรมนูญก็ไม่มีแนวที่จะปฏิบัติในการพิจารณา ผมเห็นว่าไม่มีปัญหา
อะไรกฎหมายจำเป็นจะต้องรับหลักการไว้เพื่อพิจารณาต่อไป

นายบุญชู ๗ รมว. : ท่านประธานที่เคารพ กระผม บุญชู ๗ รมว. คือ
กระผมมีข้อเสนอเพื่อพิจารณาในชั้นรับหลักการว่า ในการดำเนินการของคณะตุลาการ
รัฐธรรมนูญจะต้องมี เจ้าหน้าที่ธุรการ งบประมาณ และสำนักงาน เช่นสำนักงาน
คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นต้น แม้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะให้เลขาธิการรัฐสภา
เป็นเลขาธิการคณะตุลาการรัฐธรรมนูญก็ตามมีหน้าที่ดำเนินการของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ
แต่ก็ไม่หมายถึงจะให้เลขาธิการ ฯ ประทานโทษนะครั้นมาจกรายงานการประชุม พิมพ์หนังสือ
ก็คงจะให้อำนาจหน้าที่ของรัฐสภา ซึ่งคงจะเป็นในทำนองให้มาช่วยงาน เจ้าหน้าที่ของรัฐสภา
ซึ่งทำงานด้านนี้ก็จะทำงานของรัฐสภาไม่ไ้เพิ่มเม็ดเงินเพิ่มหน่วย การพิจารณาความดีความชอบ
และอื่น ๆ ก็จะมีค่ามาก ตามมาตรา ๒ ของร่างกมี้ใช้ว่าจะเป็นการว่าด้วย วิธีการพิจารณาที่
หาไม่ แต่ถือถือว่าจำเป็น จึงได้เอามารรจไว้ในร่าง คือให้เลขาธิการรัฐสภาเป็นเลขาธิการ
ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญด้วย ซึ่งจะเป็นกฎหมายฉบับนี้คงได้เห็นว่คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ
น่าจะมีเจ้าหน้าที่ธุรการของตนเองตามสมควร มีสำนักงานตลอดจนมีเลขาตั้งงบประมาณได้
ก็น่าจะบรรจุไว้ในร่างนี้ได้ โดยเพิ่มในมาตรา ๒ ว่า ให้มีสำนักงานตุลาการรัฐธรรมนูญ
และเจ้าหน้าที่ธุรการ เพื่อการนี้ และให้เลขาธิการ ฯ ละ ฯ ขอมพระคุณครับ

นายบุญชู บวรสุทธิ : ท่านประธานที่เคารพ เพื่อประกอบการพิจารณาในชั้นที่
จะไปแปรญัตติ และการพิจารณาของคณะกรรมการ กระผมมีข้อสงสัยอยู่เล็กน้อย
อย่างจะขอคำชี้แจงจากทางรัฐบาล คือตามธรรมนูญศาลปกครองที่จะมีเจตจำนงเรื่องราวอันใดก็ย่อมถือ
ตามมติเสียงข้างมาก ซึ่งตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กลับถือหลักเช่นนี้ คือว่าการลงมติวินิจฉัย

ข้อปรึกษาใด ๆ ให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาธ นี่ก็ตรงตามหลักทั่วไป แต่การลงมติ
วินิจฉัยปรึกษาที่เสนอให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ก็มีเสียง
ข้างมากไม่น้อยกว่า ๕ เสียง นี่ก็ตรงตามหลักทั่วไป โดยมากก็ถือว่าเป็น เรื่องสำคัญพอ
เรากลัวเอาเสียงให้มากกว่าธรรมดาหน่อยหนึ่ง ที่กระแวมสงสัยก็คือว่าการลงมติวินิจฉัยว่า
สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาแพนราษฎร หรือความเป็นรัฐมนตรีของบุคคลใด
สิ้นสุดลงต้องมีเสียงเห็นชอบด้วยเป็นเอกฉันท์ อันนี้กระแวมสงสัยว่าทำไมถึงต้องเอาเสียง
เอกฉันท์ ทำไมถึงไม่เอาไม่น้อยกว่า ๕ เสียง เพราะมันเป็นการวินิจฉัยตามบทบัญญัติ
แห่งรัฐธรรมนูญที่ระบุว่าเมื่อจะมากระทบถึงตัวสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาแพนราษฎร
หรือรัฐมนตรีแล้วการเอาออกนั้นยากเหลือเกิน จะต้องเป็นถึงกับเอกฉันท์ ส่วนการวินิจฉัย
กฎหมายนั้นเมืองว่าจะขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ เรากลัวไม่ได้โดยง่ายเรากลัวเพียง ๕ คะแนน
ก็พอแล้ว อันนี้ถ้าคนภายนอกเขาไปสังเกตดูแล้วจะรู้สึกว่าอย่าว่ามีเจตนาอย่างไร ถึงเขียน
เสียงจนไม่มีทางที่จะเอาสมาชิกหรือรัฐมนตรีออกได้เลย จึงอยากจะขอคำชี้แจงของฝ่ายรัฐบาล
นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง) : ท่าน
ผู้เป็นประธาน ความจริงร่างรัฐบาลนั้นไม่เคยข้อมติตั้งทานสมาชิกผู้ใดเลยก็ตาม แต่ว่า
ในชั้นกรรมาธิการและในชั้นสภาเห็นว่า การที่จะวินิจฉัยว่ารัฐมนตรีหรือสมาชิกสภาแพนราษฎร
จะขาดจากความเป็นรัฐมนตรีหรือขาดจากสมาชิกภาพนั้นเป็นเรื่องสำคัญ ควรที่คณะกรรมการ
ตุลาการรัฐธรรมนูญจะไต่วินิจฉัยโดยเสียงที่เป็นเอกฉันท์ เหมือนกับในอังกฤษหรือในอเมริกา
นะครับ แม้จะลงโทษคนนั้นคณะลูกขุนจะต้องมีเสียงเป็นเอกฉันท์ เขาเห็นว่าควรที่จะคัด
เสรีภาพของบุคคลในเรื่องทางอาญานี้ จำเป็นเหลือเกินที่ว่าจะต้องให้ได้รับ ความยุติธรรม
เพราะฉะนั้นถ้าเสียงยังแตกแยกกันอยู่ไม่ควรที่จะตัดสิน คณะกรรมาธิการและสภาเห็นว่า
ควรจะเป็นอย่างนั้น ไม่ใช่ว่ารักษาเสถียรภาพของรัฐมนตรีหรือของสมาชิกสภาไว้โดยไม่ใหม่
แต่ต้อง ออกไม่ได้ แต่ถ้าหากข้อเท็จจริงปรากฏว่าความเป็นสมาชิกหรือความเป็นรัฐมนตรี
มันควรสิ้นสุดลง ความเห็นของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญก็ควรจะเป็นเสียงเดียวกัน ไม่ควร
จะมีการแย่ง ไม่ควรจะมีการแตกแยกในระหว่างความคิดเห็น คือถ้าคุณสมบัตินั้นไม่มี
หรือว่าความเป็นรัฐมนตรีนั้นควรที่จะสิ้นสุดลงแล้วความเห็นนั้นควรจะเป็นเสียงเดียวกัน เพราะ

LIPT

ฉะนั้นกรรมาธิการจึงได้ขอแก้ว่าให้เป็นเอกฉันท์ แต่เอกฉันท์ในที่นี้ไม่หมายความว่า จะต้อง
มีเสียงถึง ๔ เสียง เพราะว่าในการประชุมเมื่ออย่างคำในเรื่องนี้จะต้องมีผู้มาประชุม ๗ เสียง
ก็หมายความว่า ๗ เสียงเป็นเอกฉันท์ แต่ ๗ เสียงเอกฉันท์นั้นต้องหมายความว่าทั้ง ๗ เสียง
นั้นเป็นเอกฉันท์นะครับ คือว่าอาจจะไม่มีออกเสียงเสีย ๑ หรือ ๒ หรือ ๓ ก็ได้ แต่ต้อง
ถือเป็นเอกฉันท์ นั้นกรรมาธิการเห็นอย่างนี้ครับ

นางแรม พรทโมบล บุณยประสพ ท่านประธานที่เคารพ สำหรับเรื่อง
กฎหมายฉบับนี้ ก็ฉันก็มีความเห็นเช่นเดียวกับท่านผู้อภิปรายมาแล้วว่าเป็น เรื่องที่จำเป็น
ที่จะต้องออกเป็นกฎหมาย เพราะว่าเหตุว่ามันจะนั้นก็จะมีปัญหาในการที่ตุลาการรัฐธรรมนูญ
จะดำเนินการพิจารณาต่อไป แต่ว่าเพื่อจะฝากเป็นข้อสังเกตในชั้นกรรมาธิการ ก็ฉันก็ควรจะ
ขอประธานเรียนขออีกตัวอย่างเช่นในมาตรา ๔ "ให้ประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภา
ประธานสภาผู้แทนราษฎร และนายกรัฐมนตรีรักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ" สำหรับ
มาตรานี้เดิมที่เกี่ยวที่ฉันได้เคยเห็นร่างของรัฐบาลว่า "ให้ประธานวุฒิสภา ประธานสภา
ผู้แทนราษฎร และนายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัติ" แต่ว่าในชั้นกรรมาธิการของ
สภาผู้แทนราษฎรได้เติมคำว่า "ประธานรัฐสภา" ลงไปด้วย เฉพาะคำนี้ที่ฉันขอประธาน
ขออนุญาตถามมาตรา ๔ ของรัฐธรรมนูญเขียนว่า "ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นรองประธาน
รัฐสภา ประธานวุฒิสภาเป็นรองประธานรัฐสภา" เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าเติมลงไป
มาตรา ๔ "ให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ" แล้ว ก็ยังมีคำข้างไป
ว่า "ประธานสภาผู้แทนราษฎร" อีกคำหนึ่ง ซึ่งก็คงจะไม่มีประโยชน์ ถ้าเช่นนั้นก็ควรจะ
ใส่เพียงว่า "ประธานรัฐสภา รองประธานรัฐสภา และนายกรัฐมนตรีรักษาการให้เป็นไป
ตามพระราชบัญญัติ" เพราะฉะนั้นก็ฉันจึงคิดว่า คำว่า "ประธานรัฐสภา" นี้ ถ้าจะเอา
ก็ควรจะเอาอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ใช่เอาทั้ง ๒ อย่าง ฉะนั้นจึงขอประธานเรียนไว้ด้วย
และนอกจากนั้นเท่าที่ฉันมีข้อสังเกตอยู่อีกอันหนึ่ง คือว่าความกฎหมายที่เขียนมาแล้ว ๆ นั้น
คำว่า "รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ" นั้นเกือบจะว่าไม่มี คือเห็นแต่เขียนว่า
รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ เพราะฉะนั้นอย่างในราชกิจจานุเบกษาได้ลงพิมพ์ ขอความ
ต่าง ๆ เหล่านี้ ก็มีแต่การรักษาการตามพระราชบัญญัติ ซึ่งก็ได้แก้ไขในชั้นกรรมาธิการ

เช่นเดียวกัน จึงขอฝากข้อสังเกตไว้ด้วย นอกจากนั้นก็ขอว่าความที่ท่านผู้มั่งคั่งหรือ
 ขอรประทานอภัยที่จะต้องเอ่ยนามอย่างคุณบุญชู บริสุทธิ์ ท่านพูดไปแล้วเช่นนั้น ก็ฉัน
 ก็มีความคิดเห็นอย่างเดียวกันว่า เมื่อต้องใช้เสียงเป็นเอกลักษณ์อย่างนั้นแล้วก็จะไม่มีโอกาสเลย
 จึ่งอยู่อย่างที่ท่านรองนายกรัฐมนตรี โสภณพนิช เมื่อสักครู่นี้ว่า เอกลักษณ์นั้น ไม่จำเป็นจะต้อง
 ๘ เสียง ใช่ แต่ถ้าหากว่าท่านผู้ที่มาประชุมในที่นี้ใช้เสียงเป็นเอกลักษณ์เช่นนี้ ก็ไม่มีโอกาส
 ที่จะได้รับการวินิจฉัยว่าท่านผู้นั้นจะพ้นจากตำแหน่งใด ๆ ได้ เพราะเป็นเรื่องที่เป็นการกระทำ
 โดยที่ก่อให้เกิดเสียงข้างมากเกินกว่าเหตุไป

อีกประการหนึ่ง มาตรา ๑๐ ในร่างเดิมมีไว้เขียนว่า "ให้ถือว่าตุลาการ
 รัฐธรรมนูญเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา" แต่ในที่ที่ได้ออกเป็นร่างพระราชบัญญัติ
 นี้ได้เขียนว่า "ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ" ก็ฉันก็คิดว่าตุลาการรัฐธรรมนูญเป็น
 เจ้าหน้าที่ชั้นสูงสุดของสถาบันของประเทศชาติอันหนึ่งเหมือนกัน ฉะนั้นให้เกียรติโดยที่ให้อำนาจ
 ตุลาการรัฐธรรมนูญเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา โดยไม่ต้องเขียนว่าในการ
 ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ก็ย่อมจะเป็นที่เข้าใจแล้วว่า ตุลาการรัฐธรรมนูญจะเป็นเจ้าหน้าที่
 ตามประมวลกฎหมายอาญาไปคือเมื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ เพราะฉะนั้นฉันจึงคิดว่า
 ถ้าหากว่าร่างนี้จะเพียงเขียนว่า ให้ถือว่าเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญานั้น ย่อมจะ
 เป็นการเหมาะสมและเป็นการให้เกียรติต่อเจ้าหน้าที่ชั้นสูงสุดของสถาบันแห่งชาติเหมือนกัน

ต่อไปในมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๑ นี้ เขียนว่า ในการพิจารณาคำร้องตาม
 มาตรา ๑๒ ถ้าคณะตุลาการรัฐธรรมนูญเห็นว่าคำร้องนั้นมีข้อความที่อ่านไม่เข้าใจ หรือ
 มีถ้อยคำไม่สุภาพ ก็อาจจะสั่งเป็นหนังสือให้ทำคำร้องใหม่ ซึ่งความจริงอันนี้ก็ได้เห็นขึ้นมาใหม่
 คือเห็นคำว่า "คำร้อง" ฉะนั้นฉันก็ใครจะขอประทานกราบเรียนว่า คำว่า "คำร้อง"
 นี้จะต้องมีผู้รับรองถึง ๑ ใน ๕ ของทั้ง ๒ สภา หรือว่าของวุฒิสภา ซึ่งประมาณเกือบ
 จำนวนถึง ๘๐ ท่าน เพราะฉะนั้นถ้าหากคำร้องใด ๆ ที่เขียนขึ้นไปแล้ว ใดก็ตามมาแต่ใหม่
 ก็คงหากคนที่จะมารับรองใหม่ก็อยู่ตลอดเวลา แต่ถ้าหากว่าเป็นร่างเดิมแล้วมา
 ให้ทำมาใหม่เท่านั้น ไม่ได้ใช้คำว่า "คำร้อง" คุยด้วย คำร้องนี้ คำร้องในการที่จะ
 เสนอผ่านมาย่อมจะประกอบไปด้วยเอกสารต่าง ๆ ซึ่งถ้าหากว่าตุลาการรัฐธรรมนูญเห็นว่า

เพราะกระผมตั้งใจคิดว่าท่านคงจะอธิบายอีก

หวังว่าท่านจะได้ช่วยกรุณาชี้แจง

ขอพระคุณด้วย

นายวินัย ทองลงยา : ท่านประธานที่เคารพ กระผม วินัย ของลงยา

ใครจะขอแก้ข้อสงสัยของเพื่อนสมาชิกด้วยกันเกี่ยวกับเรื่องมาตรา ๔ ที่ว่าทำไมจึงให้
ประธานรัฐสภาเรียกการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย ความจริงกระผมดูเรื่องที่มาร่างของ
รัฐบาลเดิมแล้วก็ไม่เห็นประธานรัฐสภาเรียกชวแทน ได้ไปแก้กันในชั้นกรรมาธิการและก็
สภาผู้แทนท้องถิ่น เห็นชอบด้วย ซึ่งกระผม เห็นว่าถูกต้องที่ว่าถูกต้องก็เพราะเหตุว่า

คณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีอำนาจหน้าที่วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ ๕ เรื่องด้วยกัน ซึ่งเขา
ได้แบ่งแยกไว้ในหมวด ๒ ถึงหมวด ๖

ประธานรัฐสภามาเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ตุลาการ
รัฐธรรมนูญจะตรวจวินิจฉัยก็คือเรื่องสุดท้าย เรื่องสุดท้ายก็คือตามมาตรา ๒๒๔ ข้อ ๑ คือ

ร่างพระราชบัญญัติใดที่ได้รับความเห็นชอบแล้วก็สมาชิกทั้งสองสภารวมกันหรือสมาชิก แต่ละ
สภาไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ จะมีสิทธิเข้าชื่อกันยื่นคำร้องแสดงความเห็นต่อประธานรัฐสภาว่า

กฎหมายใดขัดแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ มีสิทธิที่จะเสนอความเห็นต่อประธานรัฐสภาแล้วก็
ประธานรัฐสภา หรือประธานสภาผู้แทนราษฎรแล้วแต่กรณี

อันนี้เองที่เป็นเหตุให้
กรรมาธิการต้องแก้ไข กระผมเข้าใจว่าจะเป็นอย่างนั้น เขาจะอ้างเหตุผลหรือไม่
กระผมไม่ทราบ แต่ว่ากระผมดูแล้วมันก็เป็นการจำเป็นที่จะต้องให้ประธานรัฐสภา

การตามพระราชบัญญัตินี้ด้วยตามมาตรา ๒๒๔ ข้อ ๑ นั้นเอง ที่สำหรับส่วนคะแนนเสียง
ของตุลาการรัฐธรรมนูญที่ว่าในกรณีที่ให้สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุด หรือความเป็นรัฐมนตรี

สิ้นสุดต้องออกมติเห็น ถ้าตุลาการกฎหมายวิธีพิจารณาของตุลาการรัฐธรรมนูญฉบับเก่า
ซึ่งเขามียุ ๒ ฉบับ คือ พ.ศ. ๒๔๕๐ กับ พ.ศ. ๒๔๕๕ ใน พ.ศ. ๒๔๕๐ เขาออก

ต้อง ๔ คนจึงจะเป็นองค์ประชุม แล้วก็คะแนนเสียงของ ๒ ใน ๓ จึงจะใช้บังคับได้

ความเห็นที่ว่าควรจะเป็นความเห็นข้างมากนี้ อันนี้ก็เห็นต่าง ๆ ไป การที่
สภาผู้แทนราษฎร เขายานร่างอันนี้มาว่าต้องออกมติเห็น

ด้วย อาจจะมีข้อสงสัยแต่เพียงว่าถ้าออกมติแล้ว
ตั้งเองก็มี ๓ ท่าน อันนี้จะเป็นข้อชะงักขวางใจอยู่หนอยว่า

ความเคลื่อนไหวที่สำคัญหรือข้อขัดข้องกันขึ้นได้ ที่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
 ให้ความเห็นที่ว่าเอกฉันท์นั้น ๗ เสียง คือตามร่างนี้ถ้าจะเป็นองค์ประชุมคณะตุลาการ
 รัฐธรรมนูญธรรมดาต้อง ๕ คนมาประชุมจึงเป็นองค์ประชุม **ถ้าวินิจฉัย ๕ เสียงคน**
รัฐธรรมนูนี้หรือตามบทบัญญัติอันใดตามร่างกฎหมายนี้ก็ต้อง ๗ คน จึงเป็นองค์ประชุม
 ทั้งนี้เพื่อนสมาชิกคนสุดท้ายสงสัยว่า ที่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังบอกว่า
 ก็ไม่ใช่ว่าจะต้อง ๕ เสียงหรือหก ถ้ามา ๕ คนครบองค์ประชุมเกี่ยวกับกรณีตามพวก ๒ นี้
 เรื่องความสิ้นสุดของสมาชิกหรือความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุด ก็อาจจะเพียง ๗ เสียงก็พอ
 อีก ๒ เสียงท่านไม่ออกเสียงก็ได้ อันนี้กระผมสงสัยว่า มันจะไม่เป็นอย่างนั้น
 เพราะว่าถ้ามา ๕ คนแล้ว ถ้าตามกฎหมายนี้ต้อง ๕ คนครบก็ จะมากก็ไม่ออกเสียง
 จะมากถือว่าเอกฉันท์ไม่ถูก อันนี้กระผมยังไม่แน่ใจว่าจะผิดหรือถูกเพียงแค่นี้เสนอไว้เท่านั้น
 แต่กระผมเห็นว่ามาตรา ๔ ที่ให้ประธานรัฐสภารักษาการนั้นถูกต้องแล้ว ถูกต้องตาม
 มาตรา ๒๒๐ ข้อ ๑ กระผมมีข้อขจัดแจงเพื่อประโยชน์ในชั้นกรรมาธิการ เพียงเท่านั้น แต่ว่า
 ในที่สุดเราก็จะต้องยอมรับหลักการตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แน่

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณเสนาะ

นายเสนาะ เอกพจน์ : ท่านประธานที่เคารพ เป็นพระคุณอย่างสูงที่ได้
 ไปรบกวนญาคณะกรรมาธิการ คณะกรรมาธิการ เสนาะ เอกพจน์ ขอกราบเรียนในเบื้องต้นว่า รับหลักการ
 เห็นจะต้อง เป็นอย่างนั้น แต่ว่ากระผมเพื่อเสริมหานสมาชิกผู้เกี่ยวข้องที่ว่าเอกฉันท์นั้น
 กระผมสงสัยที่ท่านรองนายกรัฐมนตรีท่านบอกว่าเอกฉันท์นั้น ในอังกฤษ อเมริกาเขาใช้
 เอกฉันท์ อเมริกากระผมไม่เคยไป อาจจะเป็นอย่างนั้น แต่ในอังกฤษกระผมยังเคยไป
 เรียนหนังสืออยู่ ๖ ปี ถ้าจำไม่ผิด สักตแตกหรืออังกฤษฉีกก็อยู่ที่หนึ่ง คือว่าถ้าใน
 อังกฤษนั้นดูเหมือนจะถือว่าเสียงส่วนใหญ่ มาจอร์ตี (majority) แต่ว่าในสักตแตกนั้น
 ยูเนนิมัส (unanimous) ๒ ประเทศนี้ ขออภัย ๒๐ กว่าปีแล้ว ไม่ใช่เอกฉันท์ทั้งนั้น
 ครับ กระผมอาจจะผิดก็ได้ แต่ว่าเท่าที่ยังจำอยู่ในความจำของกระผมครับ ตรงนี้
 กระผมขอประธานเป็นข้อสังเกต ในปัญหาใหญ่เราน่าจะ กฎหมายฉบับนี้ขัดต่อรัฐธรรมนูญ

หรือไม่ บัญชีฉบับนี้สภาเสนอมาแล้วยื่นเข้ามาอีกหรือไม่ นี่เป็นประโยชน์ส่วนใหญ่
 เราใช้เสียส่วนมากเป็นหลัก แต่พอมาเรื่องประโยชน์ส่วนตัว แล้วก็อย่ามาเทียบ
 กระแสมูลกันว่าไม่ใช่ กระแสมูลที่ว่าประโยชน์ของกระแสมูลเหมือนกัน กระแสมูลกระแสมูล
 คุณสมบัตินี้ แต่กระแสมูลที่ว่ากระแสมูลจะไม่เห็นแก่ตัวเอง ถ้าใครกล่าวว่าคุณสมบัตินี้
 คุณสมบัตินี้ไม่ถูกแล้ว เขาเสียใจเองนั่นแหละ กระแสมูลไม่รังเกียจ แต่ว่าจะพูดเรื่องคุณสมบัตินี้
 คนเดียวไม่ได้ต้องพูดทั้งหมด แล้วรัฐมนตรีก็เห็นเกี่ยวกับ เราเขาเสียใจเองนั่นแหละ
 จะเป็นอย่างไรท่านสมาชิกว่า ถ้าอยู่ในพรรคเดียวกัน ทำไมเราแยกออกเป็นสอง
 แล้วกระแสมูลเรียนอย่างมีหลักวิชา อย่างที่เรียนด้วยความรู้ความเคารพแล้วว่า ใน
 พระราชบัญญัติเรื่องรางวัลทุกขมี ๒๔๕๒ มาตรา ๒๒ วรรคสอง ในการประชุมปรึกษา
 กิจการใด ๆ ต้องมีการทบทวนครั้งหนึ่งของกรรมการที่วินิจฉัย และในการที่ตัดสิน
 ก็เอาอย่างนี้เป็นเสียงข้างมาก มาตรา ๑๔ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการ เรื่องรางวัล
 ร้องทุกข์ ให้ถือเอาคะแนนเสียงข้างมาก เห็นสมควร หรือเราจะคิดกันว่า
 พระราชบัญญัติปี ๒๔๕๒ กระแสมูลขออนุญาตพลิกินคณะรัฐมนตรี ในสมัยรัฐบาลโน้นนะ
 ตั้งแต่สมัยผู้สำเร็จราชการ ในสมัยนั้นกระแสมูลท่านเก่งมากนะครับ แล้วท่านก็วิเคราะห์
 แล้วว่า อะไร ๆ จะเป็นเอกฉันท์ เห็นอะไรไม่ทาง สภาในวงที่ก็ไม่เอกฉันท์คราวที่
 แล้วมีคนค้าน ๑ คน อย่างนี้เป็นต้น นี่เป็นข้อสังเกตนะครับ ซึ่งกระแสมูลในฐานะที่เป็น
 กรรมการสภาการปกครองก็จะช่วยกันตอนนั้น ที่กระแสมูลขออนุญาตก่อนนี้หลายมาตรา
 กระแสมูลขอตัวอย่าง มาตรา ๓๓ แล้วก็วรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม "ถนัดจะดูผลการ
 รัฐธรรมนูญเห็นว่าคำร้องนั้นชอบที่จะได้รับการพิจารณาต่อไป ก็ให้ส่งสำเนาคำร้องนั้นไปยัง
 ผู้ถูกร้อง" เป็นครั้งแรกในชีวิตของกระแสมูล ๒๕ ปีที่เพิ่งได้เห็น แล้วกระแสมูลก็ว่าจะเป็น
 อย่างไร กระแสมูลไปเอาหลักวิชาเลย ในพระราชบัญญัติเรื่องรางวัลทุกขมีนั้นครับ
 มาตรา ๓๓ ข้อ ๕ ท่านบอกว่า "มีหนังสือเรียกผู้ถูกกล่าวหา" แล้วเขาก็ใช้กันอย่างนี้ครับ
 กระแสมูลขอเปรียบเทียบกันทั้งนั้นครับ เพย์ (payee) อย่างนี้แปลว่าผู้รับเงิน เพย์
 (pay) ก็หมายความว่าเอาละมอบหมายมาให้ หรือเอ็กเซอมีเนเตอร์ (examiner)

ผู้สอบ เอ๊กเซมมีนิ (examinee) ผู้ถูกสอบ จะรอยใครกระผมก็ไม่รู้ ท่านคงจะเอา
 อย่างนั้นครับ เมื่อร้องแล้วก็ต้องมีผู้ถูกร้อง เมื่อตั้งก็มีผู้ถูกตั้งเข้าภาษาไทยไม่มาครับ
 ปี ๒๕๔๒ นี้กระผมเรียนแล้วว่ากระผมจะไม่เรียนด้วยอารมณ์ ต้องมีหลักฐาน เขาใช้ว่า
 ผู้ถูกกล่าวหา หั้นเอาละ เอาของท่านละ นำเอกสารเหมือนกัน ศาลากลางกรมวิชาการ
 ผู้มีเกียรติ กระผมก็พักพจนานุกรมอยู่ที่เดียวกัน ร้องนี้ หน้า ๒๕๖ บอกว่า แปลงเสียง
 ร้องเรียน เสนอเรื่อง คำว่า "ร้อง" นั้นครับ แล้วก็ ฟ้องคืออะไร ก็บอกว่า
 กล่าวหา กล่าวโทษผู้ใหญ่คือศาล เพราะฉะนั้นกล่าวหา นี้ ก็หมายความว่าฟ้องหรือ
 กล่าวโทษ ไม่จำเป็นต้องศาล เราใช้ว่ากล่าวหาได้ ไม่ต้องไปสถานีตำรวจ เราใช้
 กล่าวหาได้ แล้วก็อีกเยอะ ไม่อ่านหรือครับ ผู้ถูกร้อง ผู้ถูกร้องทั้งหมด อันนี้กระผม
 ขอเป็นข้อสังเกตว่า ก่อนที่จะรับหลักการไม่ใช่อย่างนั้นครับ พอผู้หญิงเดินเข้ามา แล้ว
 บอกว่ารับไหมคนนี้ สวยหรือไม่สวยมันไม่ได้.....

ประธานวุฒิสภา : เอาละครับ ผมคิดว่าคุณเสนาะก็อยู่ในกรมวิชาการ
 เอาไว้ว่ากันตอนโน้นจะดีกว่า คุณหญิง ครับ

นายหญิง ๗ ระวัง : ขอโทษครับ กระผมขอล่าอีกทีครับ คือว่ากระผม
 เห็นด้วยกับในร่างว่า ในกรณีที่คณะกรรมการตุลาการลงมติเป็นเอกฉันท์ น่าจะเทียบได้
 กับลูกขุนของศาลในบางประเทศ หรือประเทศที่พัฒนาแล้ว เขามีลูกขุนเป็นเสียง เอกฉันท์
 ลูกขุนนั้น เขาใจว่าจะตั้งโดยผู้พิพากษาคนเคียเขาเท่านั้น นี่เป็นความเห็นของกระผม แล้วอีก
 อย่างหนึ่งที่กระผมก็ไปเลยเมื่อครั้งที่ว่าควรมีสำนึกงานและมีเจ้าหน้าที่ ควรจะมีฝ่ายสักอัน
 ที่หน้ารัฐสภา ให้มีสำนักงานตุลาการรัฐธรรมนูญและเจ้าหน้าที่อะไรนี้ กระผมอยากจะฟัง
 ความเห็นของท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เพื่อประกอบการพิจารณาของ
 คณะกรรมการช่วยครับ ขอผมพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : ท่านรัฐมนตรีจะชี้แจงอะไรหรือไม่ คุณมารุต

นายมารุต บุณนาค : ท่านประธานที่เคารพ กระผมเห็นว่ามีข้อ
 ถกกันพอสมควรแล้ว กระผมขอเสนอข้ออภิปราย ขอผู้รับร้องช่วยครับ

(มีสมาชิกยื่นขึ้นรับรอง)

ประธานวุฒิสภา : มีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี ดีกว่าที่ประชุมก็อนุมัติให้ปิดอภิปราย ผมจะขอ
ประธานขอมติเลย ท่านผู้ใดให้ความควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติวิธีการพิจารณา
ของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๘๗ คน)

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ควรรับหลักการ โปรดยกมือขึ้น

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุมก็มีมติรับหลักการแห่งร่าง
พระราชบัญญัติวิธีการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี
เป็นผู้เสนอ) ส่งคณะกรรมการการปกครองพิจารณา แปรกษิตตามข้อบังคับ เช่น
เดียวกัน เมื่อครั้งรับ จะมีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุมก็มีมติส่งร่างพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้ให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณา แปรกษิตตามข้อบังคับ

สำหรับวันนี้หมดระเบียบวาระแล้ว ผมขอเลิกประชุม ขอขอบพระคุณครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๐.๕๕ นาฬิกา

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

บัญชีรายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ประเสริฐ วัฒนสิน
 อรรถสิทธิ์ อรรถสิทธิ์
 อภิสิทธิ์ อภิสิทธิ์
 อภิสิทธิ์ อภิสิทธิ์
 อภิสิทธิ์ อภิสิทธิ์
 อภิสิทธิ์ อภิสิทธิ์
 อภิสิทธิ์ อภิสิทธิ์
 อภิสิทธิ์ อภิสิทธิ์

อภิสิทธิ์ อภิสิทธิ์
 อภิสิทธิ์ อภิสิทธิ์
 อภิสิทธิ์ อภิสิทธิ์
 อภิสิทธิ์ อภิสิทธิ์
 อภิสิทธิ์ อภิสิทธิ์
 อภิสิทธิ์ อภิสิทธิ์
 อภิสิทธิ์ อภิสิทธิ์

คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม

พลโท ไชว คงมณี
พันตำรวจโท สนอง อภัยวงศ์
สามนต์ สายสว่าง
เสนอ บุญเกียรติ
เปื้อน สุสายพันธ์
ทวี สุระวนิช
คุณหญิง ฌ วัฒนอง
เสนอธะ เอกพจน์

ตรวจแล้ว วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕

สภาภิรตงในคราวประชุม
ครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ (สามัญ สมัยที่สอง)

นายจิติ ทิงทมิฬ
ประธานวุฒิสภา

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand